SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY III SZKOŁY PODSTAWOWEJ
według podręcznika „Jezus przychodzi do nas”
nr AZ-1-01/18
zgodnego z programem nauczania „Zaproszeni na ucztę z Panem Jezusem” nr AZ-1-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

e) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
f) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

e) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
f) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

g) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
h) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
i) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

g) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
h) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
i) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy,

proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	**Ocena**					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tek-stu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach(do 70% tematów)	• brak podręczni-ka
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie natemat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w pod- ręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje prze-kazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• słabe wiązanie faktówi wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, poje-dyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywno-ścią na lekcji • korzysta z materiałów zgro-madzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygoto-wany do lekcji • często zgłasza się do od-powiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygo- towany do lekcji chęt-nie w niej uczestniczy	• mało aktywny nalekcjach	• niechętny udział wlekcji	• lekceważą cystosunek do przedmiot u iwiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, pracana rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnychpracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo wła-snej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• starannie wykonuje po- wierzone przez katechetęlub księdza zadania • przejawia postawę apo-stolską	• niezbyt chętnie wy-konuje zadania poza lekcjami, ale nie unikaich zupełnie • uczestniczy w reko-lekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	**OCENA**				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Oczekujemy na przyjście Pana Jezusa	• podaje przykłady obecności Boga po-śród nas • wskazuje w podręczniku tekst biblij-ny Mt 18,20 • stwierdza, że Pan Jezus posyła swoichuczniów, by Jego naukę przekazywali innym • mówi z pamięci modlitwę „Ojczenasz” • stwierdza, że na Mszy Świętej wie- rzący spotykają się z Panem Jezusem • podaje, kto jest dla ludzi wzorem miło-ści	• wymienia sposoby przygotowa-nia się do spotkania z Jezusem • określa katechezę jako spotka- nie z Panem Jezusem nauczają-cym • określa modlitwę jako rozmowęi przebywanie z Bogiem • wymienia, co podczas Mszy Świętej przypomina o obecno-ści Jezusa • wymienia środowiska, w któ- rych ludzie powinni sobie oka-zywać miłość • wskazuje, na czym polega by- cie uczniem Jezusa w codzien-nym życiu	• podaje przykłady, jak tworzyć wspólnotę i jed-ność w klasie, rodzinie • wymienia osoby odpowiedzialne za przekazy-wanie nauki Jezusa • wskazuje, na czym polega wypełnianie czynówapostolskich w codziennym życiu • opowiada o misji Chrystusa, apostołów i Ko-ścioła • odróżnia modlitwy prośby, dziękczynienia,przeproszenia i uwielbienia • uzasadnia, dlaczego modli się rano i wieczorem • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien byćna Mszy Świętej w każdą niedzielę • opowiada, jaką modlitwą i jakim gestem rozpo-czyna się Msza Święta • mówi z pamięci tekst przykazania miłości J 13,34 • uzasadnia, że czyniąc dobro stajemy się podobnido Jezusa • opowiada, komu i w jaki sposób chce nieść pomoc	• wyjaśnia treść tekstu biblijnegoo obecności Pana Jezusa we wspólnocie • opowiada, w jaki sposób chce naśladować Jezusa i Apostołów • formułuje samodzielnie modli-twę, w której dziękuje Bogu, prosi i przeprasza Boga • omawia wybrane prośby modli-twy „Ojcze nasz” • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus jest obecny wśród ludzi, aż dokońca świata • daje świadectwo systematycz- nego uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. • na podstawie wersetu J 13,34 wyjaśnia, kogo Pan Jezus naka-zuje kochać • uzasadnia swą gotowość niesie-nia pomocy najbliższym	• uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje spotkania z Jezusem w sakra-mencie pokuty i Euchary-stii

II. Kim jesteś, Panie Jezu?	• podaje, w jakim celu Jezus przyszedł na ziemię • definiuje, kto to jest apostoł • potrafi opisać cud w Kanie Galilejskiej • określa, kto to jest pasterz • definiuje pojęcie „ofiara”, • podaje, za kogo Pan Jezus umarł na krzyżu	• własnymi słowami określa po-jęcie „Zbawiciel” • podaje imiona dwunastu aposto-łów • wymienia zadania apostoła Chrystusa • określa, co to jest cud • wymienia cechy dobrego paste-rza • w ofierze, jaką Pan Jezus złożył za nas na krzyżu, dostrzega Je- go wielką miłość do ludzi • wymienia gesty i postawy, którymi może wyrazić Jezuso- wi wdzięczność za Jego miłość	• wyjaśnia, w jaki sposób Jezus wypełnił Bożą obietnicę zbawienia • opisuje scenę powołania apostołów • uzasadnia, dlaczego chce być apostołem Jezusa • wymienia warunki zaistnienia cudu • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest wszechmo-gący • uzasadnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem • śpiewa pieśń „Pan jest Pasterzem moim” • wyjaśnia, że wielka miłość Boga do człowieka przejawiła się poprzez śmierć Jezusa na krzyżu • wyjaśnia, że każda Msza Święta uobecnia ofia-rę Jezusa złożoną na krzyżu	• układa własne wyznanie wiary • opowiada, jak być apostołem dzisiaj • opowiada, w jaki sposób wyra-ża żywą wiarę w cudotwórczą moc Boga • układa modlitwy do Jezusa Dobrego Pasterza odpowiednie do różnych okoliczności życio-wych dzieci • potrafi zaśpiewać pieśń „Zba-wienie przyszło przez krzyż” • opowiada, w jaki sposób wyra- ża wdzięczność Jezusowi za Je- go miłość i jak pragnie na nią	• opowiada, w jaki sposób daje świadec-two swo-jej przy-należność cido Jezusa

				odpowiedzieć	

III. Do czego mnie wzywasz, Panie Jezu?	• określa Boże przykazania jako drogowskazy prowadzące do Boga • podaje treść pierwszego przyka-zania • wymienia miejsca i imiona święte • stwierdza, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest obowiązkiem chrześcijanina • wymienia podstawowe obo- wiązki dziecka wobec rodziców (miłość i posłuszeństwo) • podaje treść piątego przykazania • rozumie, że Pana Jezusa można przyjąć tylko czystym sercem • podaje treść siódmego i dziesią-tego przykazania • podaje treść ósmego przykaza-nia • mówi z pamięci Jezusowe przy-kazanie miłości	• podaje, czego dotyczą przykazania każdej z tablic Dekalogu • określa, co to są: miejsca święte, święte imiona • wskazuje zmartwychwstanie Pana Jezusa jako źródło świętowania nie-dzieli • podaje przykłady okazywania ro- dzicom (opiekunom) miłości i po-słuszeństwa • podaje przykłady troski o zdrowie i życie • wymienia przykazania mówiące o czystości • podaje przykłady poszanowania rzeczy własnych i cudzych • określa, podając przykłady, pojęcia: prawda, kłamstwo, fałszywe świa- dectwo • opowiada własnymi słowami przy-powieść o miłosiernym Samaryta- ninie	• charakteryzuje treści każdej z tablic Dekalogu • określa, w jaki sposób wyraża sza-cunek wobec imion świętych • omawia różnice między niedzielą a pozostałymi dniami tygodnia • wyjaśnia treść czwartego przykaza-nia • potrafi odnieść treść czwartego przykazania do relacji ze swoimi rodzicami • wyjaśnia, dlaczego każdy człowiek powinien dbać o zdrowie własne i bliźnich • wyjaśnia, na czym polega postawa czystego serca • wyjaśnia, na czym polega szacunek do własności cudzej, wspólnej i osobistej • uzasadnia, dlaczego zawsze trzeba mówić prawdę • podaje biblijne przykłady miłości bliźniego	• wyjaśnia, co znaczy wierzyć i ufać Bogu • potrafi uzasadnić dlaczego miejscom poświęconym Bogu należy się szacunek • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli • opowiada, w jaki sposób wyraża swą troskę o dom ro-dzinny • opowiada, w jaki sposób troszczy się o zdrowie własne i innych • wyjaśnia, co to znaczy żyć w prawdzie • charakteryzuje skutki kłam-stwa • wyjaśnia, na czym polega postawa miłości • opowiada o współczesnych sposobach stosowania przy-kazania miłości	• opowiada, w jaki sposób świętuje Dzień Pański i jak zachę- ca innych do świę-towania • daje świadec- two, jak modli się do Matki Bożej Niepoka- lanej o pomoc w zachowa-niu czy-stości ser-ca

Katechezy okoliczno-ściowe (tematy: 46–49)	• określa, czym jest różaniec • wymienia odmawiane na nimmodlitwy • określa Adwent jako czas ocze- kiwania na przyjście Pana Jezu-sa • opisuje wygląd medalika, • podaje, gdzie i w jakich oko- licznościach urodził się Jezus	• określa, czym są tajemnice różańca • wymienia części i tajemnice różań-ca • wymienia chrześcijańskie tradycjezwiązane z Adwentem • określa, czym jest medalik dlachrześcijanina • wymienia tytuły najbardziej zna-nych kolęd	• potrafi modlić się na różańcu • wyjaśnia, dlaczego powinniśmy sięmodlić na różańcu • wyjaśnia wymowę adwentowychsymboli • uzasadnia, dlaczego powinien nosićmedalik, • potrafi zaśpiewać zaproponowanekolędy • potrafi składać życzenia	• potrafi rozważać tajemniceróżańcowe • uzasadnia, dlaczego uczest-niczy w liturgii adwentowej • wyjaśnia, w jaki sposób mo-że naśladować Matkę Bożą. • uzasadnia swój szacunek dlamedalika, który zawsze nosi • wyjaśnia, w jaki sposób oka-zuje wdzięczność Bogu za wcielenie Syna Bożego	• aktywnie włącza sięw modli-twę ró-żańcową podczas nabo-żeństw

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Panie Je-zu, co mi przynosisz w darze?	• wymienia części PismaŚwiętego, • określa, czym jest Kościół • wymienia siedem sakra-mentów • określa, czym jest sakra-ment chrztu	• określa, co to jest Ewangelia • wymienia przykazania kościelne • określa, co to jest sakrament • określa znaczenie sakramentów wżyciu chrześcijanina • podaje, że chrzest wprowadza nasdo wspólnoty Kościoła	• podaje imiona ewangelistów • wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus jestobecny w Kościele • wyjaśnia sens wybranego przykazaniakościelnego • potrafi wyjaśnić, czym jest łaska uświęcająca i kiedy ją otrzymujemy • podaje, kto i w jakim celu ustanowiłsakramenty święte • potrafi przyporządkować symbole graficzne do odpowiadających im sa-kramentów • wyjaśnia, jakie skutki dla człowiekapowoduje przyjęcie chrztu św.	• potrafi posługiwać się księgąPisma Świętego • opowiada, w jaki sposób za- chowuje przykazania kościelne • uzasadnia potrzebę sakramen- tów dla podtrzymywania życia w łasce Bożej • opowiada, co robi, by żyć własce uświęcającej • uzasadnia swoje pragnienie przy- jęcia sakramentu pokuty i pojed- nania oraz Eucharystii • opowiada, w jaki sposób wyra-ża wdzięczność Bogu i rodzi- com za chrzest	• uzasadnia, dlaczego chce być żywym członkiem Kościoła

V. Jak Cię przepra-szać, miło-sierny Je-zu?	• określa, czym jest grzech • podaje najważniejsze fakty z życia syna marnotrawne-go • podaje, kto ma władzę odpuszczania grzechów • określa, czym jest sumienie • określa, czym jest rachu-nek sumienia • przeprasza bliskich za po-pełnione zło • podaje, że żal i mocne postanowienie poprawy są koniecznym warunkiem dobrej spowiedzi • podaje, ze wyznanie grze- chów jest warunkiem uzy- skania rozgrzeszenia • określa, czym jest za-	• wymienia rodzaje grzechów • określa, czym jest nawrócenie • podaje, na czym polega nieszczę- ście grzechu (zerwanie przyjaźni z Bogiem) • przytacza słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania • nazywa postawy sprzeciwiające się przykazaniom Bożym • podaje, że żal za grzechy przybli-ża do Boga i jest konieczny, by dostąpić ich odpuszczenia • wyraża szczerą wolę poprawy • wypowiada z pamięci formułę spowiedzi sakramentalnej • wymienia pięć warunków sakra-mentu pokuty • przejawia wolę wynagrodzenia Panu Bogu i ludziom za popeł-	• potrafi wykazać różnice pomiędzy grzechem pierworodnym a osobistym oraz ciężkim i lekkim • wyjaśnia, kto może odpuszczać grze-chy • wyjaśnia, co dokonuje się w sakra-mencie pokuty i pojednania • potrafi rozróżnić dobro od zła • wyjaśnia, w jakim celu robimy rachu-nek sumienia • potrafi zrobić rachunek sumienia • określa, na czym polega żal doskona-ły i żal niedoskonały • potrafi przytoczyć słowa Pana Jezusa wzywające do poprawy życia • wyjaśnia, że tylko szczere wyznanie grzechów przywraca czystość duszy • potrafi dobrze przygotować się do spowiedzi	• wyjaśnia, w jaki sposób doko-nuje się nawrócenie • uzasadnia, dlaczego należy często przepraszać Boga za swoje grzechy • potrafi opisać miejsce spowie-dzi oraz czynności kapłana i penitenta • uzasadnia, dlaczego pragnie rozwijać swoje sumienie • uzasadnia potrzebę częstego rachunku sumienia • potrafi wzbudzić w sobie żal doskonały • uzasadnia potrzebę żalu za grzechy i przeproszenia za po-pełnione zło • uzasadnia pragnienie szczerego wyznania grzechów	

	dośćuczynienie	nione zło i podejmuje w tym kie-runku działania	uzasadnia konieczność naprawieniakrzywd	• uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje dnia pierwszej spo-wiedzi św.	

VI. Jak Ci dziękować, drogi Je-zu?	• określa, czym jest Eu-charystia • wypowiada z pamięcimodlitwę celnika • określa liturgię słowa jako dialog, rozmowę Boga ze zgromadzo- nymi na Mszy Świętej ludźmi • wymienia dary składa-ne podczas Mszy Świętej • określa Mszę Świętą jako ucztę Chrystusa i Kościoła • wyjaśnia słowa: „Idź- cie w pokoju Chrystu-sa”	• przytacza słowa ustano-wienia Eucharystii • wymienia części Mszy św. • wymienia obrzędy wstępneMaszy Świętej • wymienia poszczególneczęści liturgii słowa • potrafi odpowiadać na wezwania kapłana w litur-gii słowa • wypowiada z pamięci mo- dlitwę „Niech Pan przyjmieOfiarę z rąk twoich” • określa Mszę Świętą jakoofiarę Jezusa i Kościoła • wskazuje w liturgii MszyŚwiętej elementy uczty • wymienia obrzędy zakoń-czenia Mszy Świętej	• omawia okoliczności ustanowienia Euchary-stii • potrafi wykazać różnicę między czynnym abiernym uczestnictwem we Mszy św. • potrafi wykazać różnice w zachowaniu fary-zeusza i celnika • charakteryzuje obrzędy wstępne • potrafi modlić się spontanicznie • wyjaśnia, czym jest ofiara duchowa i mate-rialna • podaje, w jaki sposób włącza się w ofiaręChrystusa i Kościoła • uzasadnia, że Msza Święta jest ucztą • potrafi dostrzec owoce Komunii św. w życiuczłowieka • określa sposoby aktywnego włączenia się wposłannictwo Kościoła uzasadnia, dlaczego dąży do pełnego zjed-noczenia z Chrystusem w Komunii św.	• wyjaśnia, w jakim celu Pan Jezusustanowił Eucharystię • uzasadnia wdzięczność Panu Boguza dar Eucharystii • uzasadnia potrzebę aktywnegouczestniczenia we Mszy św. • uzasadnia potrzebę przeproszeniaBoga i ludzi na początku Mszy Świętej • uzasadnia, dlaczego należy słuchaćw skupieniu słowa Bożego • opowiada, w jaki sposób współofia-rowuje się z Chrystusem podczas Mszy Świętej • potrafi wskazać na związek ofiary Chrystusa w wieczerniku, na krzyżui na ołtarzu • relacjonuje, w jaki sposób słowem iczynem daje świadectwo o Chry- stusie	• wyjaśnia , w jaki sposób urzeczy-wistnia słowo Bo-że w swo-im życiu

Katechezy okoliczno-ściowe (tematy: 50–57)	• podaje, do czego służymodlitewnik • wymienia, czego doty-czą przyrzeczenia chrzcielne • wymienia symbole zmartwychwstałe goChrystusa • wymienia obowiązki wynikające z PierwszejKomunii Świętej • omawia, w jaki sposób Pan Jezus jest zawsze znami	• wymienia, co się znajdujew modlitewniku • omawia znaczenie Wiel-kiego Postu jako czasu powrotu do Ojca • potrafi odpowiadać na we-zwania odnowienia przy- rzeczeń • świadomie odnawia przy-rzeczenia chrzcielne • wymienia kilka wezwań zlitanii loretańskiej • opowiada o obecności PanaJezusa wśród ludzi w Naj- świętszym Sakramencie • omawia obietnicę Jezusa związaną z praktyką pierw-szych piątków miesiąca	• potrafi posługiwać się modlitewnikiem • wyjaśnia, że modlitewnik jest potrzebny jako pomoc w wytrwałej modlitwie i postę-pie na drodze zbawienia • wyjaśnia, na czym polega nawrócenie • omawia znaczenie odnowienia przyrzeczeńchrzcielnych • potrafi opisać, na czym polega zmartwych-wstanie Jezusa • opowiada, w jaki sposób wyraża radość zfaktu zmartwychwstania Jezusa • potrafi ułożyć modlitwę do Matki Bożej • potrafi okazywać wdzięczność Bogu i lu-dziom • potrafi zachować się godnie podczas procesjieucharystycznej • podaje, w jaki sposób wyraża cześć i szacu-nek do Najświętszego Sakramentu • potrafi zaplanować wakacje z Panem Jezu-	• opowiada, kiedy i jak modli sięteksta mi z modlitewnika • potrafi ułożyć modlitwę dziękczyn-ną za łaskę wiary • potrafi wyjaśnić znaczenie symboli związanych ze zmartwychwstaniem • wyjaśnia, dlaczego Maryja jest wzo-rem człowieka modlitwy i pośred- niczką między wierzącymi a Jezu- sem • relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach majowych • uzasadnia potrzebę dzielenia się radością i dobrami materialnymi zinnymi ze względu na Pana Boga • uzasadnia potrzebę dawania świa- dectwa wiary przez uczestnictwo wniedzielnej Mszy Świętej i codzien-ną modlitwę	• relacjonu-je swe uczestnic-two w na-bożeń-stwach drogi krzyżowej i gorzkich żali • opowiada o swoim aktywnym uczestnic-twie w procesji Bożego Ciała

			sem • wyjaśnia sens praktykowania pierwszychpiątków miesiąca		

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Tajemnice BOGAtego życia”
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

k) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
l) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

k) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
l) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

p) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
q) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
r) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

p) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
q) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
r) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiąza-nia nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porów-nywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatuwraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateu-sza)	• dokładna znajomość cyta-tów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensucytatu	• skojarzenia z treściącytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (spo-radyczne do 5 tema- tów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach(do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszu- kiwania w różnych materia-łach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji ma-teriałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozu-mienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tema-tem • niestaranne	• widać próby wykona-nia pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowościw pracy • brak pracy
4. Testy i spraw-dziany	• wszystkie polecenia wyko-nane poprawnie • rozwiązane też zadanie do-datkowe	• 75% spełnionych wyma- gań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne ży- ciowo, niezbędne) • 75% spełnionych wyma- gań rozszerzających (bar-dzo trudne i trudne, teore- tyczne, naukowe)	• 75% zadań podsta-wowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z za-kresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i ła-twe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakre-su wymagań podsta- wowych	• poniżej 30% odpowiedzi doty-czących wiedzy podstawowej

5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w pod-ręczniku i zeszycie uzupeł- nione wiedzą spoza progra- mu • wypowiedź pełnymi zda-niami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznikai zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumia- łym językiem • odpowiedź pełna nie wy- magająca pytań dodatko-wych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajo- mość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niesta-ranna • częste pytania na-prowadzajace	• słabe wiązanie faktówi wiadomości • chaos myślowy i słow-ny • odpowiedź bełkotli- wa, niewyraźna, poje-dyncze wyrazy • dużo pytań pomocni-czych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o bra-ku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktyw-nością na lekcji	• uczeń zawsze przygoto-wany do lekcji	• stara się być przygo- towany do lekcji chęt-	• mało aktywny nalekcjach	• niechętny udział wlekcji	• lekceważą cystosunek do

	• korzysta z materiałów zgromadzonych samodziel-nie	• często zgłasza się do od-powiedzi • wypowiada się poprawnie	nie w niej uczestniczy			przedmiotu i wia-ry
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w róż-nych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w ży-ciu małych grup formacyj- nych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmioto- wym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje po- wierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apo-stolską	• niezbyt chętnie wy-konuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w reko-lekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	**OCENA**				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**

I. Bóg powołujący do istnienie – porządkowanie chaosu	– odczytuje skróty poszcze- gólnych ksiąg, posługując sięPismem Świętym – potrafi odróżnić w zapisieksięgę, rozdział, werset – omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć” – podaje przykłady tekstówbiblijnych mówiących o stworzeniu – określa, że każdy człowiekrodzi się jako kobieta lub mężczyzna – podaje prawdę, że przy-czyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeń-	– wymienia skróty poszczególnych ksiąg ipodaje sposób ich zapisu – odszukuje w Piśmie Świętym wskazanyfragment – omawia założenia teorii ewolucji – podaje prawdę, że biblijna nauka o stwo-rzeniu nie przeczy teorii ewolucji – podaje prawdę, że człowiek jest najdo-skonalszym ze stworzeń – prezentuje swoje drzewo rodowe – wymienia skutki grzechu pierworodnegow życiu codziennym człowieka – podaje przykłady roli, jaką pełni strój dlapodkreślenia płci w naszej kulturze – określa, że zakrywanie intymnych części ciała wynika z właściwego poczucia wstydu	– wymienia kilka biblijnych symbo-li obecnych również w liturgii – podaje przykłady tekstów biblij-nych, które można rozumieć do- słownie i jako pouczające opowia-dania – wyjaśnia biblijną naukę o stwo-rzeniu świata – odnajduje i interpretuje tekstybiblijne mówiące o stworzeniu świata – odnajduje i interpretuje tekstybiblijne mówiące o stworzeniu człowieka – wskazuje, w jaki sposób wyrażawdzięczność Bogu za dar życia i	– uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśnianiajego tekstów – krytycznie odnosi się do teorii i hipotez dotyczącychpowstania świata – omawia stanowisko Kościołana temat teorii pochodzenia człowieka od małpy – omawia skutki grzechu pier-worodnego w życiu człowieka – uzasadnia, potrzebę podjęciawalki ze skutkami grzechu przez regularną spowiedź – uzasadnia, że okres dojrze-wania jest czasem przygoto-	– wyjaśnia relacje mię-dzy biblijną nauką o stworzeniu a osiągnię-ciami nauk przyrodni- czych

	stwo – podaje prawdę, że Bóg uzdolnił mężczyznę i kobietędo przekazywania życia – podaje prawdę, że cierpie- nie człowieka jest jednym ze skutków grzechu – wskazuje przykłady nie- właściwego stosunku czło- wieka do ziemi, którą otrzy-mał w darze od Boga – podaje prawdę, że odpo-wiedzią Boga na grzech pierwszych rodziców była zapowiedź Zbawiciela	(Rdz 3,21) – podaje prawdę, że źródłem grzechów jestpycha, będąca skutkiem grzechu pierwo- rodnego – wymienia społeczne konsekwencje grze-chu pierworodnego – wymienia skutki chrztu świętego (uwalniaod grzechu pierworodnego, czyni nas dziećmi Bożymi, włącza nas do wspólnotyKościoła) – omawia symbolikę chrztu (woda, świeca,biała szata, olej, gest nałożenia rąk)	rodziców – odnajduje w Piśmie Świętym tekst biblijny o grzechu pierworod-nym i potrafi go zinterpretować – charakteryzuje istotę grzechupierworodnego – uzasadnia, że wstyd chroni ludzkągodność – wyraża akceptację dla swojej płcii szacunek wobec płci przeciwnej – omawia, w jaki sposób dba o swoje zdrowie przez aktywnośćfizyczną – uzasadnia, że człowiek jest go-spodarzem ziemi – uzasadnia, że panowanie nad ziemią musi odbywać się wedługBożych zasad – interpretuje tekst biblijny o obiet-nicy zbawienia (Rdz 3,14-15) – wyjaśnia, że przez chrzest Bógstwarza człowieka na nowo	wania do bycia ojcem lub mat-ką – charakteryzuje pozytywną rolę wstydu w relacjach mię-dzyludzkich – wyjaśnia, że człowiek do-świadcza skutków grzechu pierworodnego w wymiarzeosobistym i społecznym – uzasadnia potrzebę wypra-cowania w sobie siły woli doczynienia dobra przez pracę nad sobą – wyjaśnia symboliczne zna- czenie pojęć: „niewiasta”, „po-tomek”, „wąż” – uzasadnia tradycję udzielaniachrztu dzieciom – wskazuje, jak wypełniania zobowiązania płynące z przy-jęcia chrztu	

II. Bóg mówiący na różne sposoby	– podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze – wymienia grzechy przeciwpierwszemu przykazaniu – omawia, kim był Melchi-zedek – podaje prawdę, że ofiara Melchizedeka jest zapowie-dzią Ostatniej Wieczerzy i Eucharystii – podaje prawdę, że Izaakbył umiłowanym synem Abrahama – omawia wydarzenia zwią-zane z narodzinami Izaaka – omawia sytuację Izraelitóww Egipcie,	– określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów między ludźmi – podaje prawdę, że zesłanie Ducha Świę- tego jest szansą zjednoczenia narodów po- dzielonych przez budowę wieży Babel – podaje prawdę, że ofiara kapłana Melchi- zedeka jest figurą ofiary Jezusa Chrystusa – opowiada treść biblijnej perykopy o ofia-rowaniu Izaaka (Rdz 22,1-13) – wyjaśnia pojęcie „Pascha” – podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwymBarankiem Paschalnym – podaje prawdę, że manna była znakiemtroski Boga o naród wybrany – omawia, dlaczego niemożność gromadze-nia zapasów manny miała uczyć zaufania Bogu	– wyjaśnia symbolikę wieży Babel – uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanu-je Boże prawo – umiejętnie wypowiada własne sądy, by nie doprowadzić do kon-fliktów – wyjaśnia symbolikę chleba i wina – wyjaśnia treść modlitw wypowia-danych przez kapłana nad chlebem i winem podczas przygotowania darów – wyjaśnia, że słowo „melchize- dek” jest również nazwą uchwytu przytrzymującego Hostię w mon-strancji – wyjaśnia, na czym polegało ofia-	– uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracowaćw jedności z innymi ludźmi – przyjmuje postawę szacunkuwobec osób mających inne zdanie – wyjaśnia, że podczas przygo- towania darów składamy Bogu w ofierze nasze życie: sukcesy, porażki, problemy i radości – wskazuje, w jaki sposób wyraża szacunek wobec Chle-ba eucharystycznego i chleba powszedniego – uzasadnia, że Izaak jest figu-rą Jezusa – charakteryzuje zniewolenia	– podaje przykłady sytuacji, w których wykazuje postawę słuchania i wypełnian ia trudnych poleceń Boga – wskazuj e programy telewizyj nei radiowe o tematyce religijnej

	– podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitówprzed śmiercią – opowiada o wędrówce Izraelitów przez pustynię – wyjaśnia, co to jest manna – opowiada treść perykopy o wężu miedzianym (Lb 21,4-9) – podaje prawdę, że śmierćIzraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności – podaje prawdę, że pieśnią imodlitwą uwielbiamy Pana Boga – wymienia znane piosenkireligijne	– podaje przykłady ludzkich potrzeb mate-rialnych i duchowych – podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemycześć krzyżowi – wymienia dni poświęcone szczególnejczci krzyża Chrystusowego – wskazuje, że Księga Psalmów jest jedną zksiąg Starego Testamentu – podaje przykłady, kiedy technika możesłużyć Bożej sprawie – podaje adresy stron internetowych z mu-zyką religijną	rowanie Izaaka – wyjaśnia symbolikę ofiary z ba-ranka – charakteryzuje postawę posłu-szeństwa Izaaka – wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży…” oraz słowa mo-dlitwy: „Baranku Boży…” – uzasadnia, że krew Jezusa ratujeJego wyznawców przed śmiercią wieczną – uzasadnia, że manna z nieba jestzapowiedzią Eucharystii – formułuje modlitwę dziękczynnąza Bożą opiekę i dar Eucharystii – omawia symbolikę węża mie- dzianego umieszczonego na palu – uzasadnia, dlaczego wąż mie-dziany jest zapowiedzią krzyża – omawia treść poznanych psalmówDawida – wskazuje w Piśmie Świętym psalmy, którymi może modlić się,prosząc, dziękując uwielbiając i przepraszając Boga, – śpiewa indywidualnie lub w gru- pie wybraną piosenkę religijną lubpsalm	współczesnego człowieka – omawia, jak poprzez co-dzienny rachunek sumienia kształtuje postawę wytrwałościw realizacji postanowienia poprawy podjętego podczas sakramentu pokuty i pojedna- nia – omawia, jak okazuje wdzięczność Bogu i rodzicomza pokarm i opiekę – podaje przykłady, kiedy zwraca się do Boga z prośbą opomoc w sytuacjach trudnych – wskazuje, jak wyraża szacu- nek i cześć wobec krzyża, któ- ry jest ratunkiem dla człowieka – układa własny psalm	– wskazuje, w jaki spo-sób korzystaz katolic-kich me-diów

III. Słowa i czyny Jezusa	– podaje prawdę, że Ewange-lia jest dobrą nowiną o zba- wieniu, spisaną przez czte- rech ewangelistów – podaje, gdzie i kiedy obec-nie głosi się Ewangelię – omawia treść perykopy Mt14,22-33 – podaje prawdę, że Jezus pomaga tym, którzy proszą Go o pomoc – podaje prawdę, że przy-	– podaje prawdę, że ewangeliści spisali tęsamą prawdę, ale inaczej opowiedzianą – wymienia sytuacje, w których poddawanyjest próbie wiary – opowiada przypowieść o zabłąkanej owcy(Mt 18,12-14) – omawia prawdę, że Jezus jest DobrymPasterzem (J 10,14) – wskazuje, że Boża miłość skierowana jestdo każdej osoby indywidualnie – omawia przesłanie perykopy o ubogiejwdowie (Mk 12,41-44)	– uzasadnia konieczność poznawa-nia Ewangelii przez chrześcijanina – wyjaśnia znaczenie symboliewangelistów – wyjaśnia, że spotkanie apostołówz Jezusem kroczącym po jeziorze było dla nich próbą wiary – wyjaśnia, że w trudnych sytua- cjach Jezus przychodzi nam z po-mocą na różne sposoby (przez in-nych ludzi, w sakramentach) – wyjaśnia przesłanie przypowieści	– uzasadnia, że treść Ewangeliijest aktualna w każdym czasie – omawia, jak samodzielniepoznaje treść Ewangelii – uzasadnia, że trudności ży- ciowe są zaproszeniem Jezusado zaufania Mu – podaje przykłady sytuacji, gdy w trudnościach życiowych powierza się Jezusowi, wyzna-jąc wiarę w Niego – charakteryzuje sposoby po-	– wskazuj e,w jaki spo- sób wyraża troskę, aby inni ludzie poznali Ewangeli ę – podejmu je inicjatywy mające na celu bezin-teresowną

	czyną zagubienia człowiekajest grzech – podaje prawdę, że Bóg poszukuje grzesznego czło-wieka – wymienia wartości, któ- rych nie można zdobyć zapieniądze – podaje przykłady, jakmożna pomagać innym – omawia treść przypowieścio dwóch synach (Mt 21,28- 32) – wymienia gesty pokutne – opowiada treść przypowie-ści o miłosiernym ojcu (Łk 15,11-24) – wyjaśnia rolę kapłana pod-czas spowiedzi – opowiada treść perykopy ouzdrowieniu paralityka (Mk 2,1-12) – podaje prawdę, że cierpie-nie jest skutkiem grzechu pierworodnego – podaje prawdę, że męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa nadały sens cierpieniu	– omawia, na czym polega bezinteresownydar serca – wymienia postawy liturgiczne – podaje prawdę, że człowiek uczciwy czy-nami potwierdza swoje słowa – omawia liturgiczne teksty pokutne – podaje definicję skruchy – wskazuje biblijne podstawy sakramentupokuty i pojednania – omawia wybrane teksty liturgiczne odno-szące się do sakramentu pokuty i pojedna- nia – wymienia konsekwencje wynikające ztego sakramentu – podaje przykłady, jak pracować nad roz-wojem sumienia chrześcijańskiego – wskazuje biblijne podstawy sakramentunamaszczenia chorych (Jk 5,13-15) – omawia wybrane teksty liturgiczne odno-szące się do tego sakramentu – wskazuje konsekwencje wynikające zsakramentu namaszczenia chorych	o zabłąkanej owcy, – uzasadnia, że Bóg poszukujeczłowieka, ponieważ go kocha – uzasadnia wartość bezinteresow-nej pomocy innym – wyjaśnia treść V przykazaniakościelnego – podaje przykłady sytuacji, kiedyufnie powierza Bogu swoje troski – wyjaśnia znaczenie wybranychpostaw liturgicznych – wskazuje, w jaki sposób czynnieuczestniczy w liturgii – wyjaśnia znaczenie gestów po-kutnych – uzasadnia, że do owocnego prze-życia Mszy Świętej potrzebna jest czystość Ducha – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania w życiu chrze-ścijańskim – wyjaśnia znaczenie gestów pod-czas spowiedzi – wyjaśnia chrześcijańskie znacze-nie cierpienia – wyjaśnia znaczenie sakramentunamaszczenia chorych w życiu chrześcijańskim	szukiwania człowieka przezBoga – podaje przykłady, kiedy dziękuje Bogu za Jego troskę okazywaną mu przez wydarze-nia i spotkanych ludzi – przygotowuje plan akcjicharytatywnej – uzasadnia, że postawa ze- wnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem – podaje przykłady, kiedy wy-raża postawę szczerości w relacji z Bogiem i z drugim człowiekiem – uzasadnia swoje pragnienie uczestnictwa w liturgii Mszy Świętej z czystym sercem – uzasadnia wartość sakramen-tu pokuty i pojednania – uzasadnia swą gotowość przemiany życia przez regular-ną spowiedź – wyjaśnia znaczenie gestów kapłana podczas udzielania sakramentu namaszczenia cho-rych – wskazuje, w jaki sposób chcepomagać potrzebującym	pomoc po-trzebującym

IV. Tajemnice królestwa Bożego – przypowieści Jezusa	– odnajduje w Piśmie Świę-tym przypowieść o siewcy (Łk 8,5-15) – definiuje pojęcie „przypo-wieść” – omawia treść perykopy o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym (Mt 13,31-33) – podaje prawdę, że rozwój królestwa Bożego dokonuje się w historii ludzkości	– podaje, co oznaczają rodzaje gleby i kimjest siewca – wymienia miejsca, w których słuchamysłowa Bożego – podaje przykłady, w jaki sposób króle- stwo Boże jest budowane na ziemi ducho-wo i materialnie – omawia prawdę, że królestwo Bożeprzemienia świat – podaje prawdę, że człowiek ukształtowa-ny przez Boże słowo podejmuje właściwe	– charakteryzuje przypowieść jakogatunek literacki – interpretuje przypowieść o siewcy(Łk 8,5-15) – uzasadnia, że aby słowo Boże mogło wydać plon, konieczne jestzaangażowanie człowieka – wyjaśnia symboliczne znaczenie ziarna gorczycy i kwasu chlebowe-go we wzroście duchowym – uzasadnia, że królestwo niebie-	– uzasadnia, że słuchanie sło- wa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego – uzasadnia, że królestwo Bożerozrasta się duchowo i mate- rialnie – podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża postawę otwartościna Boży plan i cierpliwie ocze-kuje na jego realizację – charakteryzuje postawę	– omawia, jak może odnieść do własnego życia owoce ziarna za-sianego na żyznej gle- bie – wskazuj e sytuacje,

	– podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własneżycie – wymienia, w jaki sposób może pogłębiać więź z Bo-giem – definiuje pojęcie „talent” (jednostka monetarna) i po- daje znaczenie wyrażeń: „puścić w obrót” i „zakopaćdar” – opowiada przypowieść o nielitościwym dłużniku (Mt18,23-35) – podaje, jaką wartość miałtalent i denar – opowiada przypowieść o dziesięciu pannach (Mt 25,1-13) – określa, na czym polega roztropność i nieroztropność – opowiada przypowieść o robotnikach w winnicy (Mt20,1-16) – podaje prawdę, że czło- wiek może nawrócić się wkażdej chwili życia	decyzje – wymienia konsekwencje niewłaściwychwyborów moralnych – podaje, kogo oznacza pan i słudzy z przy-powieści – podaje prawdę, że wszystkie zdolności sądarem Boga i należy je pomnażać – omawia symbolikę przebaczania 77 razy – wskazuje, jak zastosować wskazania pra-wa Bożego w konkretnych sytuacjach ży- ciowych – podaje, co symbolizują oliwa i zapalonalampa – wymienia sposoby powrotu do życia własce Bożej – wymienia warunki trwania w Bożej łasce – omawia prawdę, że Bóg okazuje swojemiłosierdzie wobec grzeszników – wskazuje, że Bóg jest hojnym dawcą łask – podaje prawdę, że siłą, która pociągaludzi do dobra, jest miłość Jezusa – podaje, czego symbolem jest siewca,ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć – wymienia rzeczy ostateczne człowieka	skie wzrasta dzięki Bożej mocy – uzasadnia, że słowo Boże ma mocprzemiany ludzkich serc – wyjaśnia przesłanie przypowieścio domu na skale (Mt 7,24-27) – uzasadnia, dlaczego warto budo-wać życie na relacji z Bogiem – interpretuje przypowieść o talen-tach (Mt 25,14-30) – uzasadnia, dlaczego warto rozwi-jać swoje umiejętności – charakteryzuje postawę odpowie-dzialności – wyjaśnia znaczenie długu wobecBoga i ludzi – podaje przykłady, gdy reaguje na niewłaściwe zachowania w swoim otoczeniu – odnosi oczekiwanie na Oblubień-ca do powtórnego przyjścia Chry- stusa – uzasadnia, dlaczego powinniśmybyć zawsze przygotowani na po- wtórne przyjście Chrystusa – interpretuje przypowieść o robot-nikach w winnicy (Mt 20,1-16) – wyjaśnia różnicę między spra- wiedliwością Bożą a sprawiedliwo-ścią ludzką – wyjaśnia, dlaczego Bóg	człowieka budującego swojeżycie na słowie Bożym – wyjaśnia, kiedy świadomieprzeżywa liturgię słowa na Mszy Świętej – uzasadnia, że zbawienie osiągamy wykorzystując dary,które nam powierzono – wskazuje sposoby rozwijaniaswoich zdolności dla dobra własnego i innych – uzasadnia, że warunkiem Bożego przebaczenia jest prze-baczenie innym – uzasadnia swą gotowość życia w łasce uświęcającej przez częste przyjmowanie Komunii Świętej – uzasadnia, że człowiek, niekorzystając z Bożych łask, zubaża samego siebie – wyjaśnia znaczenie spowie-dzi w swej trosce o życie w łasce uświęcającej – uzasadnia pragnienie kształ- towania w sobie postawy wy- trwałego znoszenia cierpienia	gdy rozwią-zuje pod-stawowe problemy życiowe w duchu wiary chrześcija ń-skiej

	– opowiada przypowieść ochwaście i sieci (Mt 13,24-30.36-43.47-50)		pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym izłym – wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy – podaje przykłady, kiedy prawi- dłowo reaguje na niewłaściwe za-chowania bliskich osób	spowodowanego przez zło	
VII. Szcze-gólne	– wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązująceświęta kościelne	– podaje definicję roku liturgicznego – podaje, że rok liturgiczny przebiega we-dług cyklu: A, B i C	– wyjaśnia, dlaczego w każdymroku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń	– wyjaśnia rolę świętych wspominanych w roku litur-gicznym w historii Kościoła	– charakte-ryzuje dzia-

					łalność

tajemnice roku (tematy: 52-56)	– omawia historię różańca – omawia przesłanie orędziaMatki Bożej z Fatimy – mówi z pamięci tajemniceróżańca – podaje prawdę, że grzeba-nie umarłych jest jednym z uczynków miłosierdzia i chrześcijańskim obowiąz-kiem – podaje prawdę, że zmarli oczekują na naszą pomoc podczas cierpienia w czyśćcu – opowiada biblijną historięo narodzeniu Jezusa – opowiada biblijną historięo mędrcach ze Wschodu – podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego	– podaje prawdę, że odmawiając różaniec razem z Maryją zwracamy się do Boga wróżnych potrzebach – podaje datę wspomnienia Matki BożejRóżańcowej – wskazuje, że modlitwa za zmarłych (Msza Święta, wypominki, modlitwa przygrobie) jest pomocą duszom oczekującymw czyśćcu – omawia prawdę wiary o wcieleniu Boże-go Syna – wymienia chrześcijańskie tradycje zwią-zane ze świętami Bożego Narodzenia – wymienia chrześcijańskie tradycje zwią-zane uroczystością Objawienia Pańskiego – podaje tytuły kolęd związanych z uroczy-stością Objawienia Pańskiego	zbawczych – wskazuje w wybranych tekstachliturgicznych wydarzenia zbawcze – uzasadnia wartość modlitwy ró-żańcowej – przygotowuje rozważania dowybranej tajemnicy – uzasadnia potrzebę modlitwy zazmarłych i troskę o ich groby – wyjaśnia, dlaczego na grobachstawia się krzyże – wyjaśnia, w jaki sposób wyrażagotowość troski o groby bliskich – uzasadnia wartość chrześcijań- skich tradycji związanych ze świę-tami Bożego Narodzenia – wyjaśnia symbolikę tradycji świątBożego Narodzenia – uzasadnia, że tradycja pomaga wewłaściwym przeżywaniu prawd wiary – śpiewa kolędy – uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotka-nia Chrystusa – wyjaśnia symbolikę darów złożo-nych przez mędrców	– przyporządkowuje nabożeń- stwa do poszczególnych okre- sów roku liturgicznego – uzasadnia swą gotowość czynnego udziału w roratach – uzasadnia swą gotowość uczestniczenia w nabożeń- stwach różańcowych – uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiaryw życie wieczne oraz wyrazemnadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie – uzasadnia swą gotowość pojednania się z drugim czło- wiekiem, podczas dzielenia sięopłatkiem – wskazuje sytuacje, gdy modlisię w intencji właściwego od-czytywania znaków w swoim życiu – uzasadnia swą gotowość prowadzenia innych do Chry-stusa	kółek ró-żańcowych – angażuje się w przy-gotowanie wieczerzy wigilijnej wdomu ro-dzinnym oraz w spo-tkanie opłatkowe w klasie

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Śmierć i chwała Jezusa	– opowiada o pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliw- nym (Mt 26,14-16.36.45-50; 27,3-5) – omawia wydarzenia związane ze śmiercią Jezu-	– podaje cechy wiernego przyjacielaChrystusa – omawia, dlaczego podczas liturgii Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakra-ment jest przenoszony do ciemnicy – wykazuje, że Msza Święta jest uobec-nieniem ofiary krzyżowej Jezusa	– określa, na czym polegała zdrada Juda-sza – wyjaśnia symbolikę ciemnicy – wyjaśnia znaczenie ołtarza, krzyża sto-jącego na ołtarzu i prezbiterium – czynnie angażuje się w przygotowanie iprzebieg liturgii Mszy Świętej	– charakteryzuje postać Ju-dasza – uzasadnia swą gotowość trwania w przyjaźni z Jezu-sem – uzasadnia, że Msza Świętajest ofiarą całej wspólnoty	– przygoto - wuje projekt grobu Pań-skiego do swojego kościoła – angażuje

	sa na krzyżu (Łk 22,19-20i J 19,17-18) – omawia wydarzenia związane z Ostatnią Wie-czerzą (Mt 26,26-28) – omawia treść perykopy ozłożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47) – opowiada o wydarze-niach związanych ze zmar-twychwstaniem Jezusa (J 20,1-8) – podaje znaczenie słowa „rezurekcja” – podaje, do czego służą chrzcielnica i kropielnica – podaje prawdę, że obrazJezusa Miłosiernego po-wstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie – podaje prawdę, że nie- dziela jest pamiątką zmar-twychwstania Chrystusa – podaje godziny Mszy Świętych w swojej parafii – podaje prawdę, że	– przytacza z pamięci słowa przeistocze-nia – podaje nazwy naczyń liturgicznychużywanych podczas Mszy Świętej – omawia zwyczaje pogrzebowe w cza-sach Jezusa – omawia liturgię Wigilii Paschalnej – podaje, kiedy podczas liturgii zapala siępaschał – wymienia zobowiązania podejmowanepodczas chrztu – podaje datę swojego chrztu – wymienia charakterystyczne elementyobrazu Jezusa Miłosiernego – określa, na czym polega Boże miłosier-dzie – omawia prawdę, że niedziela jest pierw-szym dniem tygodnia – podaje przykłady sposobów spędzanianiedzieli w rodzinie – podaje prawdę, że Duch Święty zstąpiłna apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy – wymienia znaki towarzyszące zesłaniuDucha Świętego na apostołów – podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystu-sa	– wyjaśnia, na czym polega konsekracjanaczyń liturgicznych – omawia znaczenie chwil ciszy w liturgii – uzasadnia swą gotowość zachowaniaskupienia w kluczowych momentach liturgii – wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen na-dziei – wyjaśnia znaczenie symboliki grobuPańskiego – uzasadnia, dlaczego najważniejszymelementem grobu Pańskiego jest mon- strancja (z Ciałem Chrystusa) – wyjaśnia znaczenie symboli paschal-nych – wyjaśnia znaczenie symbolu zanurzeniaw wodzie podczas chrztu świętego – wyjaśnia związek chrztu ze śmiercią izmartwychwstaniem Chrystusa (na podst.: Rz 6,3-4) – uzasadnia, dlaczego modli się za rodzi-ców i rodziców chrzestnych – wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi iwody z boku Jezusa (J 19,33-34), – wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie – wyjaśnia, że niedziela jest dniem wol- nym od pracy, a poświęconym na spotka-nie z Bogiem – wyjaśnia treść pierwszego	Kościoła – wyjaśnia, na czym polegamedytacja – układa/interpretuje tekstmodlitwy medytacyjnej – przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy) – uzasadnia, dlaczego świa- tło jest symbolem Chrystusa zmartwychwstałego – uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w liturgii Wigi-lii Paschalnej – wskazuje, w jaki sposób wypełnia zobowiązania wy-nikające z przyjęcia chrztu – interpretuje podpis „Jezu,ufam Tobie” – wyjaśnia, dlaczego ze czcią i ufnością modli się przed obrazem Jezusa Miłosierne- go – uzasadnia, dlaczego świę- tujemy niedzielę jako pierw-szy dzień tygodnia – przygotowuje plan na wspólną niedzielę z	się w prze-prowadze - nie adoracji razem z klasą przy grobie Pań-skim

	pod-czas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty podpostacią gołębicy		przykazania kościelnego i trzeciego przykazania Bo- żego – uzasadnia swą gotowość systematycz-nego uczestnictwa we Mszy Świętej – opowiada o zapowiedzi zesłania Ducha Świętego (J 14,16-17) – wyjaśnia znaczenie znaków towarzy- szących zesłaniu Ducha Świętego	rodziną – interpretuje wymowę sym-boli Ducha Świętego – uzasadnia pragnienie współpracy z Duchem Świę-tym w rozwoju swojej wiary	
VI. Ko-ściół	– omawia perykopę o po- wierzeniu Piotrowi władzy	– wymienia stopnie hierarchii w Kościele – podaje imiona i nazwiska biskupów	– wyjaśnia znaczenie symboli związanychz władzą w Kościele	– uzasadnia, że władza wKościele oznacza służbę	– omawia charyzm

		w			at

wspólnotą aż po niebieskie Jeruzalem	w Kościele (Mt 16,13-19) – podaje prawdę, że Ko-ściół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy – omawia konsekwencje wynikające z sakramentuświęceń – wymienia konsekwencje wynikające z przyjęcia ślubów zakonnych – omawia skutki wynikają-ce z sakramentu małżeństwa – wymienia symbole zwią-zane z sakramentem małżeństwa – wymienia prawa i obo- wiązki dzieci wobec rodzi-ców – wymienia zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z nowocze- snych środków komunikowania się – wskazuje, w jaki sposóbmoże czynnie i	diecezji oraz kapłanów z parafii – wskazuje biblijne podstawy sakramentuświęceń – wskazuje wybrane teksty liturgicznedotyczące się do sakramentu święceń – wskazuje biblijne podstawy sakramentumałżeństwa – wskazuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu małżeństwa – wymienia prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci – wskazuje własne miejsce w rodzinie – wskazuje pozytywne strony szybkiegoporozumiewania się z innymi – wymienia zalety kontaktów między-ludzkich bez pomocy mediów – omawia prawdę, że człowiek, oddająccześć Bogu, uświęca się – podaje przykłady wpływu obecnościBoga w jego sercu na życie codzienne – podaje nazwy miejsc związanych zcudami eucharystycznymi – podaje tytuły tradycyjnych pieśni eu-charystycznych – wymienia wartości płynące z przyna-leżności do państwa polskiego – podaje przykłady bohaterów, którzyoddali życie z Ojczyznę – wskazuje różnice między sądem	– wyjaśnia znaczenie imienia Piotr – wyjaśnia znaczenie sakramentu święceńw życiu chrześcijańskim – charakteryzuje, na czym polega życiezakonne – określa, jak często modli się o powoła-nia kapłańskie i zakonne – wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeń-stwa w życiu chrześcijańskim – omawia, kiedy i dlaczego modli się zaswoją rodzinę – interpretuje treść IV przykazania Boże-go – uzasadnia swą gotowość właściwegoodnoszenia się do rodziców – uzasadnia, że może zaoszczędzić czas,korzystając z osiągnięć techniki – uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi, odpoczynkiem – uzasadnia, jakie owoce liturgii realizująsię w życiu codziennym – charakteryzuje liturgię jako sposóbkontaktowania się z Bogiem – uzasadnia swą gotowość świadomego iczynnego uczestnictwa w niedzielnej Mszy Świętej – wyjaśnia przesłanie procesji BożegoCiała na ulicach miast i wsi	wspólnocie wierzących – uzasadnia, dlaczego modli się w intencji papieża i swo- ich biskupów – uzasadnia, dlaczego stale powierza Bogu w modlitwieznanych mu kapłanów, sio- stry zakonne i zakonników – charakteryzuje małżeństwoi rodzinę jako wspólnotę – uzasadnia swą gotowość podejmowania obowiązkówna rzecz własnej rodziny – uzasadnia, że nakazy i zakazy rodziców wypływają z troski o dziecko – uzasadnia wartość przeba-czania w życiu codziennym – opracowuje osobisty plan dnia z uwzględnieniem pra- cy, modlitwy, przebywania z innymi, odpoczynku – uzasadnia swą gotowość rozmowy z innymi, dając pierwszeństwo spotkaniom zdrugim człowiekiem	wybranego zgromadze-nia zakonnego – uzasadnia,że jest od-powiedzial-ny za bu-dowanie pokoju we własnym środowisku – relacjonu-je swe za-angażowa-nie w przy-gotowanie domu ro-dzinnego do uroczystościBożego Ciała

	świadomiewłączyć się w liturgię Kościoła – wymienia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane wjego regionie – definiuje pojęcie „ojczy-zna” – wskazuje polskie symbo-le narodowe – wskazuje, w jaki sposób może naśladować świętych – podaje, kiedy obchodzo-na jest uroczystość Jezusa	osta-tecznym a szczegółowym – podaje imiona swoich patronów z chrztu oraz patronów parafii i Polski – wymienia główne wartości, na którychzbudowane jest królestwo Boże (prefacjaz uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata) – wskazuje podobieństwa i różnice mię- dzy królestwem ziemskim a królestwemniebieskim – omawia dogmat o wniebowzięciu Naj-świętszej Maryi Panny	– wyjaśnia znaczenie obrzędów, symboli iznaków używanych podczas procesji Bożego Ciała – uzasadnia, że udział w procesji BożegoCiała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafial-nej – omawia swój czynny udział w procesjiBożego Ciała – uzasadnia, że służba Bogu jest służbąOjczyźnie – uzasadnia słuszność walki o dobro Oj-	– wyjaśnia znaczenie misjipokojowych – uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój naświecie – wyjaśnia, kiedy i dlaczegomodli się o pokój na świecie – wyjaśnia znaczenie co- dziennego życia świętych wdążeniu do świętości – uzasadnia, dlaczego w różnych potrzebach zwracasię do swoich patronów – redaguje modlitwę uwiel-bienia	

	Chrystusa Króla Wszech-świata – podaje prawdę, że niebojest stanem, w którym człowiek doświadcza kon-taktu z Bogiem i z tymi, którzy Boga kochają – podaje definicję opatrz-ności Bożej	– wskazuje, w jaki sposób może naślado-wać Maryję – omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świę-tej czuwa nad światem – wymienia przykłady Bożej interwencjiw życiu konkretnego człowieka	czyzny – omawia, w jaki sposób okazuje szacu-nek wobec symboli narodowych – wyjaśnia, na czym polega „niebo”, „piekło”, „czyściec” – opisuje konsekwencje dobra i zła wperspektywie wieczności – uzasadnia, dlaczego modli się za duszecierpiące w czyśćcu – interpretuje treść perykopy J 18,33-37a – wyjaśnia istotę królowania Chrystusa – potrafi zaśpiewać hymn „Chrystus Wo-dzem” – wyjaśnia, że przez modlitwę i śpiewwielbi Chrystusa Króla – wyjaśnia, na czym polega łączność między Kościołem pielgrzymującym auwielbionym (świętych obcowanie) – charakteryzuje postać Maryi jako prze-wodniczki w wierze – powierza się opiece Maryi, odmawiającmodlitwę „Pod Twoją obronę” – wyjaśnia symbolikę oka opatrzności – wskazuje, że Bóg posługuje się zdarze-niami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem	– uzasadnia, dlaczego powie-rza swoje życie Chrystusowi Królowi – wyjaśnia, na czym polega modlitwa za przyczyną Ma-ryi – uzasadnia, dlaczego modli się za zmarłych z rodziny – uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywyczasu – podaje przykłady, kiedy przyjmuje porażki i sukcesy,trudności i radości życia codziennego w postawie zaufania Bożej opatrzności	

VII. Szczególne tajemnice roku (tematy 57-62)	– podaje, że błogosławień-stwo pokarmów odbywa się w Wielką Sobotę, w dniu oczekiwania na zmar-twychwstanie Jezusa – wymienia chrześcijań- skie tradycje związane z Wielkanocą – wymienia formy kultu miłosierdzia Bożego – podaje prawdę, że miło- sierdzie jest przymiotemBoga	– podaje prawdę, że śniadanie wielkanoc-ne jest wyrazem nadziei, że wszyscy spo-tkamy się w niebie na uczcie Chrystusa – wymienia obietnice związane z odma- wianiem koronki do miłosierdzia Bożego – podaje, kiedy obchodzimy święto Miło-sierdzia Bożego – wymienia różne sposoby oddawaniaczci Maryi – omawia różne formy nabożeństw ma-jowych – podaje prawdę, że pozdrowienia chrze-ścijańskie powstały jako wyraz wiary	– uzasadnia wartość chrześcijańskichtradycji związanych z Wielkanocą – wyjaśnia symbolikę pokarmów błogo-sławionych w Wielką Sobotę – omawia, w jaki sposób włącza się w przygotowanie śniadania wielkanocnego – opowiada historię powstania „Koronkido miłosierdzia Bożego” – charakteryzuje sanktuarium w Łagiew-nikach jako stolicę kultu miłosierdzia Bożego – wyjaśnia, w jaki sposób odmawia się „Koronkę do miłosierdzia Bożego”	– wyjaśnia, że zwyczaj dzie- lenia się jajkiem i składania życzeń jest wyrazem radości z obecności Chrystusa Zmar-twychwstałego – uzasadnia swą gotowośćuczestnictwa w rezurekcji – relacjonuje, kiedy odma- wia „Koronkę do miłosier- dzia Bożego” – wyjaśnia treść modlitwzawartych w koronce – wyjaśnia wybrane wezwa-	– daje świa-dectwo, jak troszczy sięo kapliczki, figury i obrazy po-święcone Matce Bo-żej

	– podaje prawdę, że maj jest miesiącem, w którymszczególną cześć oddaje się Matce Bożej – wymienia pozdrowienia chrześcijańskie – podaje prawdę, że rodzi-ce są darem Boga – wymienia sposoby oka-zywania miłości swoim rodzicom – wymienia prawa i obo-wiązki dziecka (Karta Praw Dziecka)	– podaje, co Bóg nam obiecuje za szczerąmiłość do matki i ojca – podaje, kiedy obchodzimy Dzień Matkii Dzień Ojca – wskazuje wartość rodzinnego święto-wania Dnia Dziecka	– wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi uJej Syna, Jezusa – śpiewa pieśni ku czci Matki Bożej – uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijań-skie są wyrazem szacunku wobec po- zdrawianej osoby oraz przekonań religij- nych – uzasadnia swą gotowość pozdrawianiapo chrześcijańsku kapłanów, siostry za- konne, katechetów osób przy pracy – układa modlitwę dziękczynną za darmatki i ojca – charakteryzuje właściwe postępowaniewobec rodziców (rachunek sumienia) – omawia, w jaki sposób wyraża szacunekwobec rodziców – charakteryzuje obowiązki i prawa dziecka w rodzinie, państwie, Kościele – wyjaśnia, w jaki sposób dziękuje Boguza swoje życie	nia „Litanii loretańskiej” – uzasadnia swą gotowośćuczestnictwa w nabożeń- stwach majowych – wyjaśnia znaczenie po- zdrowień chrześcijańskich – wskazuje wartość rodzin- nego świętowania Dnia Mat-ki oraz Dnia Ojca – wskazuje, kiedy modli sięw intencji rodziców – uzasadnia, że dziecko jest osobą mającą swoją godność – przygotowuje program rodzinnego świętowania Dnia Dziecka – wskazuje, kiedy modli sięza dzieci na świecie	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy szukają Jezusa”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	**OCENA**					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie	• wiadomości z podręcznika i zeszytu	• wyuczone na pamięć	• wybiórcza znajomość	• słabe wiązanie faktów i wiadomości	• brak odpowiedzi

ustne	uzupełnione wiedzą spoza programu •wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język •używanie pojęć	prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem •odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wiadomości •uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami •potrzebna pomoc nauczyciela	poznanych treści i pojęć •odpowiedź niestaranna •częste pytania naprowadzajace	•chaos myślowy i słowny •odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy •dużo pytań pomocniczych	lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	•uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji •korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	•uczeń zawsze przygotowany do lekcji •często zgłasza się do odpowiedzi •wypowiada się poprawnie	•stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	•mało aktywny na lekcjach	•niechętny udział w lekcji	•lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	•wiele razy pomaga w różnych pracach •pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy •aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) •reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	•starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania •przejawia postawę apostolską	•niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie •uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**Dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Otwarci na Bożą miłość	• wymienia, co jest dla niego ważne • podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową • wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu • wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu • wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka • podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem • prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni • definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem	• podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu • interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu • omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości • określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu • podaje, w jaki sposób zaprasza Jezusa do swego życia • podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina • opowiada, w jaki sposób szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem	• wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa • uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja) • interpretuje biblijną perykopę uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8) • określa, w jaki sposób oddaje Jezusowi swoje grzechy • interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10) • uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności • wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady • charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga	• formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga • podaje, w jaki sposób otwiera się na bezwarunkową miłość Boga i ją przyjmuje • uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy • charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia) • podaje, w jaki sposób dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskiej • uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać	• daje świadectwo, w jaki sposób troszczy się o „sprawy Boże” w swoim życiu
II. Przyjaźń	• wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądliwość • podaje przyczyny konfliktu króla Saula z Dawidem • wylicza cechy prawdziwej przyjaźni • wymienia cechy charakteryzujące	• wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą • podaje przykłady sytuacji, kiedy przyjaźń jest poddana próbie • określa, w jaki sposób chce budować relacje przyjaźni	• omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta • charakteryzuje życie zniewolone pożądliwością i postawę czystego serca • opowiada historię relacji Dawida z królem Saulem	• właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach • określa działania, jakie podejmuje w zakresie	• nawiązuje przyjacielskie relacje z innymi ludźmi: wolontariuszami i

	przyjacielskie relacje • podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami • określa, co to jest wolontariat • wymienia rodzaje pracy wolontariatu • definiuje, czym są uzależnienia • wylicza różne formy uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, zakupy) • określa szkodliwość narkotyków • wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktu przez Internet • wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci • określa, jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg • podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka	• podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie • wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) • wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy • podaje, w jaki sposób szuka grupy, z którą chce pomagać innym • wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień • podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym • podaje zasady właściwego korzystania z Internetu • wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu • wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze	• charakteryzuje przyjaźń Dawida i Jonatana • uzasadnia konieczność okazywania czci rodzicom • uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat • wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uzależnienia • charakteryzuje skutki uzależnienia • podaje, w jaki sposób może wspierać kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami • charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym • określa postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego • charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga • wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu	wychowania siebie do czystości • wyjaśnia, na czym polegają dobre relacje rówieśnicze • określa, jakie działania ukierunkowane na dobro planuje podjąć z wspólnie rówieśnikami • formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” • referuje, w jaki sposób uwrażliwia innych na problem narkomanii • argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych • uzasadnia, dlaczego mamy się troszczyć o własne życie • określa, w jaki sposób szanuje swoje życie i troszczy się o swój rozwój	potrzebu jącymi pomocy i referuje swe działania wobec klasy
III. Bóg Ojciec	• definiuje pojęcie wiary • wymienia główne prawdy wiary • definiuje pojęcie „Biblia” • wymienia inne nazwy Biblii	• omawia prawdę, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią • omawia własne sposoby umacniania swej wiary	• uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną)	• wyjaśnia, że wiara jest wejściem w osobistą relację z Bogiem • charakteryzuje związek między Pismem Świętym	• referuje, jakie wskazów ki dla własneg

	• omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem) • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • podaje, w jakich językach napisano Biblię • podaje definicję modlitwy • wymienia rodzaje modlitw • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia • podaje, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy • podaje, że Izaak był synem Abrahama • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19) • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie i rolę Mojżesza w ich wyjściu z niewoli • wymienia dokonania Jozuego • wskazuje proroka Daniela jako wzór wytrwałości w wierze • wskazuje proroka Eliasza jako obrońcę wiary narodu wybranego w prawdziwego	• wymienia autorów Biblii i etapy jej powstawania • określa, co to jest kanon Pisma Świętego • określa, czym jest Tradycja Kościoła • wymienia niektóre gatunki literackie, jakimi posługuje się Biblia • wymienia najbardziej znane tłumaczenia Biblii • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych • potrafi wykorzystać Pismo Święte w modlitwie osobistej • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze • określa sytuacje współczesnych zniewoleń człowieka • podaje cechy dobrego przewodnika (mentora) • podaje przykłady współczesnych postaci godnych naśladowania	• wyjaśnia, na czym polega natchnienie Biblii • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki • wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi) • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących” • omawia, w jaki sposób pogłębia swoją wiarę • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby • wskazuje problemy, które powierza Bogu w ufnej modlitwie • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą	a Tradycją • podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się swym doświadczeniem wobec klasy • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe • prezentuje, jak modli się tekstami z Pisma Świętego • samodzielnie układa modlitwy i z zaangażowaniem modli się nimi • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy i błogosławieństwa w chwilach zmagania ze sobą • potrafi odnieść doświadczenie wiary	o życia odkrywa w Piśmie Świętym

	Boga (1 Krl 18,20-40) • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy • wymienia zadania Jeremiasza dane mu przez Boga • wymienia cechy dojrzałej wiary	• wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie proroka Daniela i św. Piotra • podaje przykłady błędnych wyobrażeń o Bogu • określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo, magia) • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów • charakteryzuje konsekwencję Jeremiasza w głoszeniu Bożego słowa mimo porażek ze strony narodu • podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary	• charakteryzuje postawę Mojżesza względem Boga i ludu izraelskiego • uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przezwyciężaniu duchowych zniewoleń (złe przyzwyczajenia, nałogi) • charakteryzuje misję Jozuego • uzasadnia potrzebę posiadania doradcy w podejmowaniu dobrych decyzji • opowiada, co pomogło prorokowi Danielowi trwać nieugięcie przy Bogu, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary proroka Daniela, św. Piotra i własnej • charakteryzuje religijność narodu wybranego w czasach Eliasza • uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka • omawia wątpliwości Jeremiasza wobec powołania go przez Boga (Jer 1,6-7) • opowiada dialog Jeremiasza z Bogiem (Jr 20) • uzasadnia, że człowiek wypowiadając przed Bogiem swoje wątpliwości, nawiązuje z Nim głębszą relację • omawia, w jaki sposób stara się	Mojżesza do swoich życiowych planów i oczekiwań • wskazuje, w jaki sposób naśladuje postawę Mojżesza we własnym życiu • wskazuje, w jakich sytuacjach stara się być dobrym przykładem dla innych • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych • referuje, w jaki sposób szuka kompetentnych osób i odpowiedzi na rodzące się w nim pytania • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu • właściwie ocenia rzeczywistość, nazywając zło złem, a dobro dobrem • wyjaśnia, że trudności w wierze są elementem procesu rozwoju wiary i mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem • wyjaśnia proces rozwoju wiary	

			podtrzymywać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem		
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	• określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja • podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę • wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym Narodzeniu • opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12) • wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa	• wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych • wyjaśnia, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35) • wymienia znaki i obrzędy wigilijne • wymienia osoby, dla których może być „gwiazdą" prowadzącą do Jezusa	• charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem • zna swojego patrona, patrona parafii i Polski • charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia • wyjaśnia znaczenie znaków i obrzędów wigilijnych • opisuje rolę gwiazdy w dotarciu Mędrców do Betlejem • wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów (*Christus mansionem benedicat*)	• podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć duchem Ewangelii na co dzień • omawia, w jaki sposób realizuje powszechne powołanie do świętości w swoim życiu • krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia • określa, w jaki sposób wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela • opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli • uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta	• w miarę możliwości angażuje się w przygotowanie Orszaku Trzech Króli i bierze w nim udział

SEMESTR II

DZIAŁ	**OCENA**				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**Dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Kościół domowy	• definiuje pojęcie Kościoła domowego • wymienia praktyki religijne chrześcijanina • podaje przykłady modlitw z wczesnego dzieciństwa oraz teksty, którymi modli się obecnie	• wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie • wymienia różnice w pojmowaniu Boga przez małe dziecko i gimnazjalistę • wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim	• charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy • omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie • charakteryzuje zmiany w modlitwie młodego człowieka • charakteryzuje sposób życia człowieka o religijnym	• opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego • charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych	• referuje, w jaki sposób podejmuje starania, by realizować w

	• określa, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami • wymienia okresy roku liturgicznego • wymienia święta nakazane przez Kościół i podaje ich daty • podaje, że świętowanie niedzieli jest religijnym obowiązkiem chrześcijanina • wymienia okoliczności rodzinnych spotkań • podaje daty najważniejszych rodzinnych uroczystości (rocznice, imieniny…) • podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania Apelu Jasnogórskiego • wymienia modlitwy, których nauczył się w rodzinie • podaje przykłady świadczenia o Chrystusie w ramach rodziny • podaje, z jakich okazji ludzie przychodzą do	• określa wartość i sens cierpienia • wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych • wymienia instytucje wspierające rodzinę w wypełnianiu jej obowiązku wobec osób chorych i starszych i wie, jak się z nimi skontaktować • wymienia święta, które nie posiadają stałej daty • uzasadnia przekonanie o potrzebie świętowania dni świątecznych • wymienia elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli • wymienia chrześcijańskie elementy świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka…) • mówi (śpiewa) z pamięci Apel Jasnogórski • podaje różne określenia modlitwy • wymienia możliwości rodzinnego świadczenia o Chrystusie wobec innych ludzi • daje świadectwo uczestnictwa w Mszach Świętych zamawianych przez rodzinę, przyjaciół, sąsiadów, klasę…	wychowaniu • uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny • układa modlitwę w intencji chorych • charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK • interpretuje schemat roku liturgicznego • przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne • uzasadnia przekonanie o potrzebie zachowania tradycji związanych z poszczególnymi okresami roku liturgicznego • na podstawie wybranych tekstów biblijnych wyjaśnia, że niedziela jest dla chrześcijanina dniem świętym • uzasadnia, że robienie zakupów w niedzielę jest naruszeniem Bożego przykazania • uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania • układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter • omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej	• uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania • potrafi wykonać podstawowe czynności pielęgnacyjne, udzielić pierwszej pomocy, wezwać pogotowie i kapłana • omawia, w jaki sposób troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej rodzinie • interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami • krytycznie ocenia przypadki naruszania prawa do niedzielnego odpoczynku • podaje, w jaki sposób dba o chrześcijański wymiar świętowania niedzieli • w ufnej modlitwie powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne • uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie Apelu	swej rodzinie ideę Kościoła domowego opowiada, jak angażuje się w działalność grup religijnych na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców i rodzeństwo • aktywnie włącza się w przygotowanie uroczystości i okazjonalnych imprez na terenie

	kościoła • wymienia ważne wydarzenia, które przeżywał w kościele		Częstochowskiej • wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków • potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stacje transmitujące Apel Jasnogórski • podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie • na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia konieczność apostolskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin • interpretuje teksty biblijne, mówiące o Kościele jako „domu duchowym” • charakteryzuje rolę Kościoła i znaczenie kościoła materialnego w życiu swojej rodziny	• podaje, w jaki sposób zachęca bliskich do wspólnego odmawiania Apelu • omawia propozycje zorganizowania wspólnej modlitwy w swojej rodzinie • uzasadnia potrzebę więzi z kościołem parafialnym oraz troski o jego stan materialny i wystrój	kościoła (dekoracje, żłóbek, Grób Pański, ołtarze na Boże Ciało, festyny itp.)
V. Ojczyzna	• określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm • wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni • podaje datę chrztu Mieszka I oraz imię jego żony • wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich	• podaje przykłady naszych narodowych bohaterów • przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I • podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha • prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczystej • podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława • omawia, w jaki sposób stara się naśladować męstwo i	• charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie • uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny • wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów • uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego • charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym • wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego	• podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości w codziennym życiu • uzasadnia znaczenie obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski i zjazdu w Gnieźnie dla budowania zjednoczonej Europy • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski	• samodzielnie poszukuje źródeł dla lepszego zrozumienia wydarzeń sprzed tysiąca lat oraz ich znaczeni

	• prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha • podaje fakty z życia św. Stanisława i datę jego śmierci • relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju • podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej • podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie • wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce • wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r. • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę • wymienia bohaterów, którzy uratowali Polskę i jej wiarę • podaje fakty i wydarzenia potwierdzające	bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem • wymienia zasługi św. Jadwigi dla chrześcijaństwa • podaje datę jej wspomnienia liturgicznego • podaje, w jaki sposób wyraża troskę o rozwój swojej wiary • wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce • wyraża szacunek względem ludzi innych wyznań • przejawia postawę tolerancji wobec wyznawców innej wiary • podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli • wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego • podaje fakty z działalności Kościoła w czasach niewoli narodowej • wymienia nazwiska księży zaangażowanych w walki narodowo-wyzwoleńcze oraz w działalność społeczno-kulturalną • wyraża szacunek wobec tych, którzy poświęcili życie, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju • wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny • określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski	konfliktu • charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej • ukazuje wartość tolerancji religijnej • wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI-XVIII w. nazywano „azylem heretyków” • opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków • charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim • określa stosunek duchowieństwa polskiego do walk narodowowyzwoleńczych • charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej • charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny • opisuje przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego • charakteryzuje zasługi bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki wobec Ojczyzny • charakteryzuje wartość kultu polskich świętych dla kształtowania osobistych i narodowych postaw Polaków • uzasadnia, że przywiązanie do	• podaje przykłady sytuacji, w których staje w obronie pokrzywdzonych • podaje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za szerzenie wiary • charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji • określa, w jaki sposób angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary • opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie) • podaje, w jaki sposób troszczy się o jedność w swoim środowisku • układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą	a dla współczesności i referuje owoce swych poszukiwań • włącza się w przygotowanie religijnej oprawy ważnych wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych • podaje, w jaki sposób angażuje się w szerzenie kultu polskich świętych

	obecność Kościoła w życiu narodu • wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki, • wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego	• wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków • określa formy kultu bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki • podaje, w jaki sposób korzysta z ich orędownictwa u Boga i stara się naśladować ich cnoty • podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych • omawia znaczenie zwyczajów, obrzędów	chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe	uratować naród i jego wiarę • uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa • uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętymi • podaje, w jaki sposób dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji	
VI. Moja codzienność	• definiuje pojęcie uczciwości • podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia • definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo • określa, czym są uczucia • wymienia najważniejsze uczucia • podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki • podaje przykłady	• wymienia, co można stracić przez nieuczciwość • kieruje się uczciwością w relacjach z innymi • podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia • określa, w jaki sposób stara się poznać świat własnych uczuć oraz jak pracuje nad ich rozwojem • określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa • wymienia uznawane przez siebie autorytety • wskazuje, dla kogo (i w jakich	• wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych • wskazuje okoliczności, gdzie ceniona jest uczciwość • uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym • charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskiej) oparte na prawdzie • uzasadnia religijną i społeczną wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa • charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania	• uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek • analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka • analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka • uzasadnia przekonanie, że Bóg jest po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją • wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas	• opisuje sytuacje, w których stara się pokojowo rozwiązywać konflikty rodzinne i koleżeńskie • opowiada, w jaki sposób inspiruje rodzinę i

	autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej • wymienia przyczyny konfliktów i sposoby zapobiegania im na podstawie Jk 3,13-18 • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym • określa istotę prawdziwej wolności • definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska • podaje treść Bożych przykazań odnoszących się do sfery seksualnej człowieka • wymienia możliwości zagospodarowania wolnego czasu	dziedzinach) sam może być autorytetem • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów • podaje przykłady nadużywania wolności • podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu • wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności • wymienia cechy prawidłowego i nieprawidłowego wypoczynku	• uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć • uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi • charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag • uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów • charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych • uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność • wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności • omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół • podaje przykłady sytuacji, gdy sprzeciwia się nietolerancji oraz tolerancji źle rozumianej • uzasadnia potrzebę panowania umysłu i woli nad budzącymi się uczuciami i zmysłami, • wyjaśnia, że nie wszystko, co przyjemne, jest dobre • wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i dobrej jego organizacji dla ludzkiego rozwoju	decyzje • wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi • zwracając innym uwagę, czyni to taktownie, z zachowaniem szacunku dla rozmówcy • z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki • formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet • podaje, w jaki sposób stara się być autorytetem dla innych • podaje przykłady sytuacji, gdy odpowiedzialnie korzysta z wolności • dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego) • uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i	kolegów do efektywnego zagospodarowania wolnych chwil

				duchowej • określa, w jaki sposób podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądliwości i kontroli swoich pragnień • podaje, w jaki sposób dba o dobrą organizację czasu wolnego w ciągu dnia	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)	• omawia, co to jest pokusa • podaje kryteria ważności sakramentu pokuty i pojednania oraz akty penitenta • określa, na czym polegał grzech pierworodny i wymienia jego skutki • definiuje pojęcie ewangelizacja	• wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania • wymienia znaki i symbole liturgii paschalnej • wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą" nowej ewangelizacji jest rodzina	• interpretuje perykopę o kuszeniu Pana Jezusa (Łk 4,1-13) • wyjaśnia, na czym polega właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych • wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi • określa, w jaki sposób wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu • uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu • wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty umacnia Kościół w dziele ewangelizacji • omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa,	• podaje, w jaki sposób przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy • określa, w jaki sposób wyraża wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice • podaje przykłady okoliczności, gdy rozmawia o sprawach wiary w swojej rodzinie	

			rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych)		

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy ufają Jezusowi”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

o) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
p) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

o) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
p) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

s) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
t) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
u) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

v) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
w) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
x) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy,

proponuje rozwiąza-nia nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porów-nywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatówz lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensucytatu	• skojarzenia z treściącytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (spo-radyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach(do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonaniapracy • na temat	• praca nie natemat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresuwymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej

5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w pod-ręczniku i zeszycie uzupeł- nione wiedzą spoza progra- mu • wypowiedź pełnymi zda-niami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w spo-sób wskazujący na ich rozu-mienie, informacje przekazy-wane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wyma-gająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza zna-jomość pozna-nych treści i pojęć • odpowiedź niesta-ranna • częste pytania naprowadzają ce	• słabe wiązanie faktów iwiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedynczewyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowie-dzi lub odpo-wiedzi świad-czące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktyw-nością na lekcji • korzysta z materiałów zgro-madzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowanydo lekcji • często zgłasza się do odpo-wiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygo- towany do lekcji chęt-nie w niej uczestniczy	• mało aktywny nalekcjach	• niechętny udział w lek-cji	• lekceważą cystosunek do przedmiot u iwiary

7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w róż-nych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w ży-ciu małych grup formacyj- nych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmioto-wym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powie- rzone przez katechetę zada-nia • przejawia postawę apostol-ską	• niezbyt chętnie wy-konuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w reko-lekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	**OCENA**				
	dopuszczająca	**Dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**

I. Przyjęcie Jezusa	• określa własne rozumienie szczę-ścia • podaje przykłady przeżywania przezludzi cierpienia i szczęścia • podaje prawdę, żeJezus czeka na grzesznika nie ja-ko sędzia, lecz ja-ko Ten, kto kocha • wie, że wiara jestdarem od Boga, niezasłużonym przez człowieka, • zna prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych próśb ze względu na naszą wiarę	• podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indy-widualnie do każdego czło-wieka • wskazuje, w jaki sposób powierza siebie Maryi w in-dywidualnej modlitwie • określa istotę prawdziwegoszczęścia i cierpienia • podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi • określa, w jaki sposób powie-rza swoje grzechy Jezusowi • wymienia działania człowie-ka, które pomogą mu otwo- rzyć drzwi nieba (osiągnąć zbawienie) • wymienia owoce zaufaniaJezusowi	• interpretuje tekst hymnu *Magnificat* • uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwieradrogę do szczęścia • włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę” • interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra izdradzie Judasza (Mt 26,69-75; Mt 27,3-5) • uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdęszczęśliwy, gdy jest bez grzechu • charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywiewieczności • interpretuje biblijną perykopę o robotnikach wwinnicy (Mt 20,1-15), • uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez modlitwę i podejmowanie codziennych obowiązków • interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika(Mt 8,5-13) • charakteryzuje postać setnika jako poganina • wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panienie jestem godzien…”	• wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazy-wana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji • uzasadnia, że jest otwarty na sygnały-znaki Bożej miłości w swoim życiu • uzasadnia, że przyznanie się do winy iżal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia (na przykładzie Piotra i Judasza) • uzasadnia, że Bóg pragnie zbawieniakażdego człowieka, ale wspólnie z innymi, • wskazuje, jak troszczy się o rozwój wiary, by jego miejsce w niebie niepozostało puste • uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą • podaje przykłady, gdy z wiarą prosi Boga o pomoc w codziennych sytua-cjach	• daje świade c-two szczęści a płynąceg oz życia bez grze-chu

II. Miłość	• podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie • podaje przykłady autorytetów osóbdorosłych • wylicza przyczyny konfliktów z rodzicami • wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie • podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń • podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę iojca • definiuje pojęcie „eutanazja”	• podaje kryteria, według których chce kształtować swojeżycie • wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18) • definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego • wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktówz dorosłymi • podaje przykłady okazywaniaprzez siebie szacunku do ludzi potrzebujących pomocy • wylicza sposoby ratowaniadzieci nienarodzonych • wymienia skutki aborcji wżyciu kobiety i mężczyzny • wylicza sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej • wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych • wylicza sytuacje, w	• wyjaśnia, dlaczego jego obecny rozwój mawpływ na jego przyszłość • interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31) • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy) • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi • uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych • omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka • omawia, jak podejmować właściwe decyzje • charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu • uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia sięludźmi wykluczonymi • wyjaśnia, czym jest dar życia • wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka • dokonuje moralnej oceny aborcji • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę obronyżycia od poczęcia • dokonuje moralnej oceny eutanazji • wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniusię eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich i samotności • wyjaśnia, co to jest hospicjum • podaje przykłady poświęcenia przez siebie czasuosobom starszym i chorym • wyjaśnia, dlaczego sakrament namaszczeniachorych jest sakramentem uzdrowienia • opisuje historie, w których ludzie	• charakteryzuje konsekwencje swoichdziałań w chwili obecnej i w dorosłym życiu oraz w wieczności • wyjaśnia, dlaczego krytycznie oceniastyl życia proponowany przez media • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia • podaje przykłady, że świadomie buduje właściwe relacje z ludźmi, wśródktórych żyje • wyjaśnia znaczenie samodzielności wżyciu osoby dojrzewającej • wskazuje, jak szuka sposobów komunikacji, dającej wzajemne zrozumienie • wskazuje sytuacje, gdy otacza ludzi potrzebujących swoją modlitwą, starając się rozeznać ich potrzeby i nieśćskuteczną pomoc • wyjaśnia, na czym polega tzw. duchowa adopcja • omawia cele funkcjonowania hospicjum • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę poszanowania człowieka i jegogodności do chwili naturalnej śmierci • uzasadnia, że osoby chore potrzebującpomocy w sferze duchowej	• opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi • uzasadnia, dlaczego podejmuje postanowienie modlitwy w intencji dzieci nienarodzonych

	• wymienia powody, dla których ludzie chcą poddać się eutanazji • określa, co to jest sakrament na- maszczenia cho-rych	których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych	doświadczającej cierpienia	• uzasadnia swą gotowość pomocy osobie cierpiącej przez rozmowę i za-chętę do przyjęcia sakramentu na- maszczenia chorych	
III. Syn Boży	• wymienia cechy charakteryzują cewiarę • wskazuje	• cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę • podaje najważniejsze	• przyporządkowuje cechy wiary odpowiednim tekstom biblijnym lub z tych tekstów samodziel-nie odczytuje cechy i określenia wiary • interpretuje teksty biblijne mówiące o	• z zaangażowaniem podejmuje reflek-sję nad wskazanymi tekstami biblij- nymi • jest odpowiedzialny za rozwój swojejwiary	• aktywni e włącza się w przygo-towanie

	teksty biblijne i patry-	fakty zżycia i działalności Jezusa w	historycz-nym pochodzeniu Jezusa		liturgii

	styczne mówiące o historycznym po- chodzeniu Jezusa • wymienia poza-chrześcijańskie dokumenty świad-czące o Jezusie Chrystusie • omawia proces powstawania Ewangelii • definiuje pojęcie „cud” • wymienia sfery życia ludzi, w któ-rych Jezus doko- nywał cudów • wymienia okresy roku liturgicznego • wskazuje miejsce Adwentu na sche- macie roku litur-gicznego i omawiajego znaczenie • wskazuje wyda-	porządku chronologicznym • w skrótowej formie przed- stawia treść każdego z poza-chrześcijańskich dokumen- tów świadczących o Jezusie Chrystusie • prezentuje główną myśl teo- logiczną czterech ewangeli-stów • wskazuje teksty biblijne opi-sujące wybrane cuda Jezusa:przemianę wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba(Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27) • wymienia święta upamiętnia- jące wydarzenia z życia Jezu-sa • wskazuje święta Pańskie na schemacie roku liturgicznego • wymienia tradycje i symboleadwentowe • podaje przykłady pieśni ad-wentowych • wskazuje teksty biblijne i pozabiblijne mówiące o śmierci i zmartwychwstaniu	• samodzielnie sięga do ksiąg Nowego Testamen-tu jako źródła wiedzy na temat Jezusa i daje o tym świadectwo wobec klasy • w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskieuzasadnia, że Jezus istniał naprawdę • uzasadnia gotowość obrony swojej wiary wJezusa Chrystusa • wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterechEwangeliach w świetle ich teologii • wykazuje dążność poznawczą przejawiającą się w czytaniu czterech Ewangelii w celu bliższego poznania Jezusa • wyjaśnia, dlaczego cuda Jezusa są potwierdze-niem Jego Synostwa Bożego • interpretuje perykopy biblijne opisujące wybranecuda • wyjaśnia związek działalności Jezusa z Jegomodlitwą • wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny • stara się świadomie przeżywać rok liturgiczny,zaznaczając w kalendarzu aktualne tygodnie • wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboliadwentowych • interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyj-ście Zbawiciela • charakteryzuje znaczenie spotkań z ChrystusemZmartwychwstałym w umocnieniu wiary Jego uczniów • interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebo-wstąpieniu Jezusa • charakteryzuje sposoby obecności	• omawia kontekst historyczny przyj-ścia na świat Jezusa • podaje przykłady sytuacji, gdy chęt-nie dzieli się wiedzą o Jezusie z in- nymi • wskazuje, w jaki sposób poszukuje rzetelnego wyjaśnienia wątpliwości co do podstaw swojej wiary • prezentuje owoc refleksji nad wła- snym życiem w świetle prawd prze-kazanych przez ewangelistów • uzasadnia, że cuda Jezusa są ogłasza-niem królestwa Bożego • wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę • daje świadectwo o tym, że z wiarą prosi Jezusa o pomoc w najtrudniej-szych sytuacjach życiowych • uzasadnia chrześcijański sens i war- tość świętowania na przestrzeni rokuliturgicznego • wskazuje, w jaki sposób włącza się wrodzinne i parafialne przygotowania do świąt Bożego Narodzenia • uzasadnia potrzebę liturgicznychspotkań z Chrystusem • uzasadnia wartość życia „w obecnościChrystusa” • układa swój plan dnia	Mszy Świętej lub innej celebracjii z zaan-gażowa-niem w niej uczestni- - czy • rozwija swoją więź z Chryst u-sem przez życie sa-kramen-talne i odważni e świadcz y o tym wobec klasy □

	rzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego • wskazuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa • wymienia rzeczy ostateczne czło- wieka • wymienia główne części Mszy Świę-tej • podaje, że są czte-ry modlitwy eu-	Jezusa • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmar-twychwstaniu • podaje czas (liczbę dni) uka- zywania się Zmartwychwsta- łego apostołom • wskazuje teksty biblijne o powtórnym przyjściu Chry-stusa (Mt 25,31-46; Łk 21,25-28.34-36)	Chrystusawśród nas • interpretuje tekst biblijny o końcu świata (Łk 21,25-28.34-36), wyjaśnia, dlaczego moment tendla jednych będzie przyczyną lęku, a dla innych radości) • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa • podaje przykłady podejmowanych przez siebie codziennych decyzji w perspektywie wieczności	(tygodnia), uwzględniając nieustanną, bliską obecność Chrystusa • uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym bę- dzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia • charakteryzuje wpływ Eucharystii nażycie ludzi, którzy z wielką wiarą w niej uczestniczą • aktywnie uczestniczy we wspólnej	

	charystyczne • podaje warunki przystąpienia doKomunii Świętej • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque • podaje, kiedy ob- chodzimy uroczy-stość Najświętsze-go Serca Pana Jezusa	• podaje kryteria, według któ-rych Chrystus będzie sądził ludzi • podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością • wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modli-twie eucharystycznej • wskazuje teksty biblijne do-tyczące Eucharystii • wymienia i omawia formy kultu Najświętszego Serca Jezusowego	• formułuje argumenty za uczestnictwem w litur-gii • świadomie i z przekonaniem włącza się w przy-gotowanie Mszy Świętej • mówi z pamięci słowa konsekracji • odpowiada na wezwania kapłana • modli się we wspólnocie z innymi podczas litur-gii • na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia mo- tywy ustanowienia przez Jezusa sakramentu Eu-charystii • uzasadnia potrzebę częstej Komunii Świętej • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Bo-skiemu Sercu Jezusa • charakteryzuje współczesne przejawy znieważa-nia Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczu-cia grzechu, świętokradzka komunia)	liturgii • wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiadasłowa modlitwy w liczbie mnogiej • wyjaśnia treść czterech aklamacji • charakteryzuje przyjmowanie Komu- nii Świętej jako przejaw głębokiej za- żyłości z Panem Jezusem • uzasadnia ekspiacyjny charakter prak-tykowania pierwszych piątków mie- siąca	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	• podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie • podaje okoliczno- ści narodzenia Pana Jezusa • określa postawy ludzi wobec Jezu-sa analizując tekst biblijny Mt 2,1-12	• wymienia imiona świętych, którzy osiągnęli swoją świętość przez dobre życie (np. św. Józef) • wskazuje, że od narodzin Jezusa liczy się lata naszej ery mówi z pamięci tekst ko-lędy „Bóg się rodzi” • wskazuje przyczyny lękuprzed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi	• interpretuje tekst biblijny Mt 5,3-12 • charakteryzuje drogę do świętości wybranegoświętego • wskazuje, w jaki sposób troszczy się o swojąświętość w codziennym życiu • wykazuje, że narodzenie Jezusa zmieniło bieg świata (nowy kalendarz, nowa kultura, nowa re-ligia) • omawia przesłania wybranych kolęd („Bóg sięrodzi”) • śpiewa kolędy z rodziną i klasą oddając cześćnarodzonemu Jezusowi • charakteryzuje podobieństwa w postawach po-między współczesnymi ludźmi, Herodem a Mę-drcami w poszukiwaniu Mesjasza	• wyjaśnia, że świętość można osiągnąćprzez codzienne dobre życie oraz mę-czeństwo czyli żyjąc duchem Ośmiu Błogosławieństw • dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o na-rodzeniu Jezusa • wskazuje, w jaki sposób przygotowu- je się do przyjęcia Chrystusa we wła-snym sercu • wskazuje, jak służy pomocą tym,którzy chcą być blisko Jezusa • uzasadnia, dlaczego modli się za tych,którzy Jezusa odrzucają	

Semestr II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Para-fia, wspól-nota, ruch	• definiuje pojęcieparafii i podaje, kto do niej przy-należy • podaje definicję sanktuarium, diecezji, semina-rium, • podaje nazwę swojej diecezjioraz imię i na-zwisko jej bi- skupa • definiuje poję-cia: świecki i konsekrowa ny • wymienia po-sługi kapłana oraz funkcje, ja-kie mogą pełnićw Kościele lu-dzie świeccy • definiuje pojęcieliturgii Kościoła,	• rozpoznaje kapłanów pracu- jących w miejscowej parafii oraz podaje ich imiona i na-zwiska • wymienia dobra materialne iduchowe, z których korzystaw parafii (ofiarowane przez wiernych w historii) • wskazuje, gdzie jest katedra iseminarium duchowne • wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji • omawia najważniejsze wyda- rzenia z historii swojej diecezji • wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na tere-nie parafii • wymienia różne formy życiapoświęconego Bogu • przedstawia cechy charakte-rystyczne dla świętych • wskazuje, że celem posługi kapłana, jak i	• opowiada historię swojego kościoła parafialnego. • wskazuje, w jaki sposób wyraża więź ze swoją para-fią • wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym inarodowym • charakteryzuje działalność wybranych grup • uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do ró-wieśniczych grup o charakterze religijnym • interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywającedo życia konsekrowanego • wyraża zainteresowanie formą życia poświęconegoBogu • uzasadnia potrzebę apostolstwa świeckich • charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła • podaje przykłady swojej troski o zbawienie własne iinnych • charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii • uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamyChrystusa zmartwychwstałego • uzasadnia swe pragnienie spotykania się z Chrystu- sem przez świadome i czynne uczestnictwo w liturgiiKościoła • formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii • uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga • wyjaśnia znaczenie kreślonych na czole,	• uzasadnia, dlaczego modli się za żyjących i zmarłych ofiarodawcówna rzecz parafii • uzasadnia, dlaczego chętnie bierze udział w pielgrzymce do wybrane-go sanktuarium • dzieli się przeżyciami związanymi zpobytem w sanktuarium • dokonuje wyboru grupy, w której czułby się dobrze i mógłby się roz-wijać emocjonalnie i duchowo • uzasadnia, dlaczego modli się zaróżne stany w Kościele • referuje, w jaki sposób poszukujewłasnej drogi życiowej • określa swoje miejsce w Kościele • wskazuje, w jaki sposób angażujesię w życie Kościoła • angażuje się w przygotowanie litur-gii Mszy Świętej • uzasadnia, że do życia prawdziwiechrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem • uzasadnia własne pragnienie pod- trzymywania i ciągłego odnawianiawięzi z	• referuje, jakie dzia-łania po-dejmuje na rzecz parafii, inspirują c do nich swoich kolegów • wskazuj e,w jaki sposób angażuj e się w działal-ność wy-branej grupy • referuje wobec klasy swe uczestni c-two w spotka-niach gru-py rozwa-żającej

	• podaje, że litur-gia słowa jest częścią Mszy Świętej, może też być odrębną celebracją • omawia, co zawiera i do czego służy lek-cjonarz • wyjaśnia pojęcie	apostolstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi • wymienia sposoby obecnościChrystusa w liturgii • wymienia różne formy litur-gii Kościoła • wymienia i omawia cykle czytań mszalnych (dwuletnicykl na dni powszednie i trzyletni na niedziele) • podaje przykłady wspólnoto-	ustach isercu krzyżyków przed czytaniem Ewangelii • potrafi posługiwać się lekcjonarzem • charakteryzuje Kościół jako wspólnotę wspólnot • omawia schemat biblijnego spotkania w ramachwybranej wspólnoty • wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanymwe wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym • podejmuje samodzielne próby rozmowy ze słowemBożym i dzieli się z klasą swym doświadczeniem	Chrystusem poprzez życie sakramentalne • uzasadnia, dlaczego z szacunkiem iuwagą słucha słowa Bożego • wskazuje, w jaki sposób zachęca rodziców i rodzeństwo do rodzinnejlektury Pisma Świętego • charakteryzuje motywy powstawa-nia religijnych dzieł sztuki • uzasadnia swój szacunek wobec	słowo Bo-że

	wspólnoty • podaje przykła- dy motywów bi- blijnych w sztu-ce	wej lektury Pisma Świętego • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej (z za- kresu architektury, malar-stwa, rzeźby, muzyki)	• rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świą-tyni • wskazuje, w jaki sposób kształtuje w sobie wrażli-wość na piękno	dzieł sztuki sakralnej	

V. Europa	• podaje przykła- dy zetknięcia się św. Pawła z kul-turą grecką i rzymską • wymienia naj-wcześniejszych misjonarzy nio-sących Ewange-lię w różnych częściach Euro-py • definiuje poję- cia: monasty-cyzm, reguła za-konna, benedyk-tyni • definiuje poję- cia: patriarcha, schizma, prawo-sławie, ikona, cerkiew • podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorski	• definiuje pojęcie inkulturacji • na podstawie wypowiedzi Jana Pawła II podaje przy- kłady współczesnych „areo-pagów” • podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczegól- nych ludów i terytoriów Eu-ropy • prezentuje koleje życia św.Benedykta z Nursji • podaje znaczenie sentencji „ora et labora” • wymienia przyczyny i na- stępstwa podziału na Kościółwschodni i zachodni • wymienia patriarchaty Ko-ścioła wschodniego • wymienia owoce reformygregoriańskiej • definiuje pojęcia: inwestytu-ra, symonia, ekskomunika • prezentuje dziedziny wiedzystudiowane w średniowieczu • prezentuje dorobek św. To-masza z Akwinu • podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza(M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i	• charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawówkultury greckiej i rzymskiej • wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach • wskazuje, w jaki sposób szuka wyjaśnienia napotka-nych trudności w celu pogłębienia własnej wiary • charakteryzuje działalność ewangelizacyjną pierw-szych misjonarzy • opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wpro-wadzeniem chrześcijaństwa • charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, uka-zując jej aktualność dla współczesnego człowieka • omawia zakonne życie benedyktynów • wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzeniekultury • referuje, w jaki sposób walczy z bezczynnością ilenistwem • ocenia przyczyny i skutki schizmy wschodniej • wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołemrzymskokatolickim i prawosławnym • układa modlitwę w intencji zjednoczenia wszystkichchrześcijan • wyraża szacunek względem braci prawosławnych • krytycznie ocenia stosunki państwo – Kościół przedreformą gregoriańską • charakteryzuje główne założenia reformy • charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwójludzkiej wiedzy • wskazuje, gdzie szuka kompetentnej pomocy w roz-wiązywaniu wątpliwości w wierze • uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa • opisuje habit franciszkański • uzasadnia, dlaczego chętnie dzieli się z ubogimi	• omawia problemy związane z in- kulturacją chrześcijaństwa w pierw-szych wiekach • podaje przykłady sytuacji, gdy wróżnych środowiskach odważnie przyznaje się do Chrystusa i Ko-ścioła • uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw • uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy • omawia wpływ św. Benedykta i benedyktynów na rozwój cywiliza-cji i kultury europejskiej • omawia znaczenie modlitwy i pracyw swej trosce o własny rozwój du- chowy • charakteryzuje działania ekume- niczne Kościoła prawosławnego ikatolickiego • wyjaśnia znaczenie reformy Grze- gorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce • uzasadnia swą gotowość respekto-wania obowiązków i praw Polaka katolika zawartych w Konstytucji RP • omawia, w jaki sposób angażuje się w pogłębianie wiedzy i wiary • ukazuje wartość rezygnacji z	• wskazuj e,w jaki sposób włącza sięw działa-nia eku-meniczn e Kościoła • uzasadni a, dlaczego krytyczn ieodnosi siędo wypo-wiedzi od-rzucają-cych chrześci-jańskie wartości (oparte na dekalogu i Ewange-lii) • referuje swe uczestni c-two w kwestac h na cele

	e • wymienia uni- wersytety śre- dniowieczne j Europy • definiuje poję-cia: zakon że- braczy, habit,	tych, którzy żyją współcześnie • wymienia zakonny żebracze iich założycieli • wskazuje współczesne spo- soby pozyskiwania dóbr na-	• potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji • charakteryzuje metody walki z heretykami stosowa-	dóbr materialnych na rzecz wzrostu du-chowego • poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio	charyta- tywne

	kwesta • określa, na czympolega świętość Kościoła • definiuje poję- cia: inkwizycja i herezja • wymienia przy- czyny reformacjii reformy kato-lickiej • wymienia głów-nych reprezen-tantów epoki re-formacji • definiuje poję- cia: deizm, ma-soneria, racjona-lizm, moder- nizm	wiązujące do franciszkań-skiego żebractwa • wymienia przyczyny powsta-nia inkwizycji • prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wo-bec inkwizycji • wyraża postawę akceptacji itolerancji wobec drugiego człowieka • podaje datę Soboru Trydenc- kiego i wymienia główne po-stanowienia • wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaci-ły chrześcijaństwo • wymienia autentyczne osią-gnięcia epoki oświecenia • wymienia zagrożenia wiary zawarte w filozofii oświece-nia	ne przez inkwizycję • uzasadnia swą postawę mężnego wyznawania wiaryw Chrystusa oraz miłości względem drugiego czło- wieka • charakteryzuje problemy Kościoła zachodniego ijego wewnętrzne próby odnowy • wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele Za-chodnim • charakteryzuje ruch ekumeniczny • wyraża postawę tolerancji religijnej i szacunku wo-bec przedstawicieli innych wyznań • wyraża więź ze swoim Kościołem oraz docenia osią-gnięcia i wartości Kościołów reformacji • uzasadnia nielogiczność poglądów przeciwstawiają-cych wiarę rozumowi • opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresierewolucji francuskiej • uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się uzupeł-niają i nie może być między nimi sprzeczności • uzasadnia swe przekonanie, że rozum potrzebujewiary dla lepszego poznania rzeczywistości	millennio adveniente” • uzasadnia, dlaczego przebacza iprosi o przebaczenie • omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowychKościołów reformacji • omawia podobieństwa i różnice katolicyzmu, luteranizmu i kalwini-zmu • uzasadnia, dlaczego modli się ojedność chrześcijan • charakteryzuje intelektualne posta-wy oświecenia • wskazuje wartości i zagrożenia kryjące się w myśli oświeceniowej • uzasadnia, dlaczego deizm i ideolo-gia masońska nie da się pogodzić z nauką Kościoła katolickiego • uzasadnia swą krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wia-rą katolicką	

VI. Mój rozwój	• definiuje poję- cia: pokora, py-cha • wymienia proś-by zawarte w Modlitwie Pań-skiej • określa, czymjest modlitwa, • definiuje poję-cia: wychowa-nie, samowy-chowanie • podaje przykła- dy pozytywnegoi negatywnego wpływu rówie- śników na życie	• podaje biblijne przykładypokory i pychy • podaje przykłady ludzi, któ-rzy swoje życie opierali na modlitwie • określa różne sposoby po- strzegania relacji z Bogiem iinnymi w zależności od wie-ku (1 Kor 13,11) • wskazuje zmiany zachodzącewe własnym postrzeganiu Boga i ludzi • podaje, za co najczęściej jest chwalony a za co krytykowa-ny • poddaje refleksji różnice, jakie dostrzega między wła- snym wyobrażeniem siebie a	• interpretuje teksty biblijne mówiące o pokorze ipysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16) • wyjaśnia znaczenie tych postaw w rozwoju relacji dosamego siebie, Boga i ludzi • interpretuje treść Modlitwy Pańskiej jako programdrogi chrześcijanina • uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy • charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybra-nych świętych (bł. Teresa z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin) • uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić • uzasadnia wartość codziennej modlitwy w pogłębia-niu swej osobistej relacji z Bogiem • wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmie- rza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy • uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokony-wać się zmiana relacji z ludźmi	• wskazuje i charakteryzuje sposobykształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy • formułuje własną modlitwę, wzoru- jąc się na Modlitwie Pańskiej • uzasadnia związek swej codziennej systematycznej modlitwy z postawą zaufania Bogu • omawia trudności napotykane przymodlitwie i wskazuje sposoby ich pokonywania • uzasadnia, co w procesie samowy- chowania prowadzi nas do Chrystu-sa, a co nas od Niego oddala • podaje przykłady konkretnych wy- magań, jakie stawia sobie w aspek-cie samowychowania • uzasadnia, że nastolatek powinien	• podaje przykład y sytuacji, gdy wyra-ża sprze-ciw wobec lansowa-nia rela-tywizmu moralneg o • omawia, w jaki sposób poszukuj e dojrzal-szych form spo-tykania sięz Bogiem

	• wymienia swoje zdolności oraz pozytywne ce- chy charakteru • określa, czym sąobiektywne normy moralne oraz na czym polega relaty- wizm moralny • wymienia waż-niejsze fakty z życia Salomona • definiuje mą- drość i wymie- nia jej przejawy • wymienia swoje najważniejsze obowiązki • wymienia swoje najważniejsze zainteresowa nia	tym, jak postrzegają go inni • definiuje pojęcie prawo natu-ralne • podaje przykłady praw, któreobowiązują każdego i w każ- dym czasie, oraz takich, któreludzie mogą ustanawiać i modyfikować • wskazuje różnice międzymądrością Bożą a ludzką • omawia przejawy mądrościSalomona • podaje przykłady ludzi (uczniów, sportowców, nau- kowców…), którzy osiągnęlisukces dzięki wytężonej pra-cy • określa, kim chce zostać i corobić w dorosłym życiu	• charakteryzuje zasady wypowiadania opinii o lu- dziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat • z godnością i spokojem przyjmuje opinie innych naswój temat • uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnychnorm moralnych • potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając złozłem, a dobro dobrem • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniumądrych wyborów • podaje przykłady dokonywanych przez siebie mą-drych, zgodnych z wolą Bożą wyborów • podaje przykłady właściwie podjętych przez siebiedecyzji i ich owoce, za które dziękuje Bogu • podaje przykłady prac, zajęć, które podejmuje z chęcią,oraz takich, do których czuje się przymuszany • interpretuje przypowieść o talentach • podaje przykłady wykorzystywania swoich umiejęt-ności dla dobra własnego i innych • charakteryzuje sposób realizacji własnej drogi ży-ciowej, określając cele dalsze i bliższe • opracowuje plan rozwoju ujawnionych zaintereso-wań i osiągania życiowych celów	budować nową wizję obrazu Boga irelacji z Nim • uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniamiinnych • wskazuje, w jaki sposób dąży dolepszego poznania siebie • charakteryzuje zgubne skutki od- rzucenia obiektywnych norm mo-ralnych • rozpoznaje i właściwie ocenia spo-tykane w mediach wypowiedzi promujące relatywizm moralny • wskazuje przejawy swej odpowie-dzialności za rozwój darów, które otrzymał od Boga • uzasadnia potrzebę pracowitości dlarozwoju zarówno jednostek wybit-nych, jak i przeciętnych uzdolnień • relacjonuje realizację swojego pro-jektu • wskazuje sytuacje, gdy prosi Bogao pomoc w realizacji życiowych planów	i innymi

VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)	• podaje, że Wiel-ki Post to czas rozważania Mę-ki Pana Jezusa • wskazuje tekst biblijny o zmar-twychwstaniu Mk 16,1-14 • określa, na czympolega dzieło nowej ewangeli-zacji	• wskazuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa (Mt 27,27-44) • wymienia osoby, które spo- tkały Chrystusa zmartwych-wstałego • wskazuje przyczyny odcho- dzenia od Chrystusa współ-czesnego człowieka • podaje przykłady, jak może ewangelizować w swojej pa-rafii	• interpretuje tekst biblijny o drodze krzyżowej iśmierci Jezusa • relacjonuje swój udział rekolekcjach wielkopostnych • interpretuje tekst Sekwencji wielkanocnej • wyjaśnia symbolikę Grobu Pańskiego • uzasadnia, dlaczego uczestniczy we Mszy Świętej wuroczystość Zmartwychwstania Pańskiego • uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocieparafialnej stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła • wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźćwłasne miejsce i zadanie do spełnienia • podaje przykłady sytuacji, gdy ewangelizuje przezdawanie świadectwa w swoim środowisku	• na podstawie tekstu Gorzkich żali i rozważań nabożeństwa drogi krzy- żowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia • opisuje zmartwychwstanie Chrystu-sa jako wypełnienie Bożej tajemni- cy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Cia-ło i wina w Krew • uzasadnia, że dzieło nowej ewange-lizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Du-cha Świętego	• relacjonu-je swój udział w czuwaniu w wigilię uroczysto-ści Zesła-nia Ducha Świętego